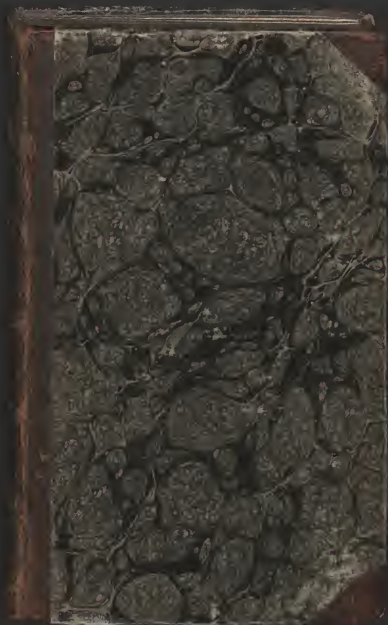

ANATOME
BLEFKENIANA

Qua

DITMARI BLEFKENI viſcera, magis præcipua, in Libello de Iſlandia, Anno. MDC VII. edito, convulſa, per manifeſtam exenterationem retexuntur.

Per
ARNGRIMVM IONAM
Iſlandum

Eſt et ſua formicis ira.

Typis Holenſibus in Iſlandia boreali.
Anno M. DC. XII.

INSIGNIA
ISLANDIÆ

8 9

ILLVSTRIBVS

PRÆDIVITIS

AC BELLICOSÆ HOLLANdiæ & Vestfrisiæ Ordinibus, Nobilissimis Viris, Dominis amplissimis. S

SI mihi sub vestro nasci et vivere contigisset cœlo, Illustres Ordines, Viri & Domini amplissimi, majore forsã cũ fiducia, Excellentias Vestras, majoreq; cum venia et magis pro dignitate compellarem, vtpote, Heliconi ipsi vicinior & Castalio latice delibutior. Quod autem meo fato, tam procul vestro axe remotus, ĳsq; quæ ad honorificam compellationem vestri, solis sapientibus & eruditis permissam, merito requiruntur, destitutus, Excellentias V. nihilominus salutare præsumam, facit Dithmari cuiusdam Blefkenii non vniusmodi aut leuicula injuria, qua nuper patriam meam Islandiam ignominiose affecit: Scripto nempe

pe de Islandia, vt mendocissimo, ita contumeliosissimo, Lugduni Batauorum ex typographeio Henrici ab Haëstēs, Anno M. DC. VII. publicato ac Excellentiis V. temeraria audacia dicato. Cui injuriæ Blefkenianæ, quū vicissim, defensione innocentis gentis aliqua, obviam eundū esset, visum est simul apud Excellentias V. aliquid præfari: Ne quis nimium miretur, aut vitio vertat: illius & fidem & æstimationem a nobis in dubium vocari, qui hoc suo scripto, gratiam a superioribꝰ & æstimationem: in vulgo autem eminentiam, venari voluit: Multa enim hoc loco concurrūt, quæ, stomachū nobis moveant & dolorem conciant justissimum: sive, ipsum scriptū Blefkenianum, siue scripti dedicationem spectes.

Nam prætorquam quod populum innocentem & im̄eritum: immo, vt sequentia ostendent, bene de se suisq; popularibus

aribus meritum, falsissimis probris lacerat: etiã in sereniss: Regum Daniæ & Noruegiæ Maiestatem videtur, famoso suo scripto sat injuriosus fuisse. Quid? Imo: in ipsius Dei Opt. max. nomen & numen, satis impius: Dum quos diuina clementia homines fecit, eoq; legis Naturæ, rationis & honestatis participes, Is infra bestias, omni honestate in vita comuni, & storga naturali, in proprios liberos, quãtum in ipso est, despoliando, abijcere satagit. Viguisse autem in nostra gente, omnis humanitatis & honestatis, amorem & inclinationem, etiam ante Christianismum (vt loqvuntur) susceptum, testis erit legum scriptarum rigor adhuc extantium, quib9 in autonomia sua Islãdi vixerunt: vt etiam Historiæ nostratis continuata series: Dequibus alibi. Dum vero Blefkenius Islãdos, etiam christianos factos, & quidem vsq; ad Annum M. DC. vII,

DC VII. quo hæc sua edidit, identidem calumniatur: manifestum est, quid injuriæ ad ipsos Daniæ & Norvegiæ reges inde redundet: Quibꝰ de subditis Islandis, veteres Leges (quantum ad honestum & æqvum, nulli fere ethnicorum politiæ cedentes) ad pietatem & nomen Christianum, non solum informando, sed & strennue exequendo, longe sanctior longeq; illustrior cura fuit, quã vt Naturæ & honestatis vigore proculcato, bestiarum more aut deteriore forsã, viuere sinerentur: idquod tamen temerarius ille non uno loco Islandis affricare conatur. Quis itaq; nobis æquior esse nolit, dolentibus non de vulnere saltem nobis inflicto: Sed ad hæc, optimorum & serniss. Regum nostrorũ, Vigilantiam & curam quam pro salute, etiam nostræ gentis, jam diu, atq; inde ab initio deditæ, primum Islandiæ, summa cum laude, pietatisq; & honestatis emolumento gerunt, per

noſtrum lat⁹ a sycophantizante, Bleſ-
kenio, oblique peti & configi ?

Quantum vero ad dedicationem Li-
belli attinet, Bleſkenius falſum & fa-
moſum non content⁹ ſcripſiſſe libellū,
vt animum injurioſum magis exple-
ret, injuriā injuriæ cumulauit, eidem
Patronos & quidem tantos ac tales,
ac ſimul autoritatem, quærendo et con
ciliando. Satis ſuperq; fuiſſet male
fecit, ſi tam putidas pagellas abſque
dedicatione publicaſſet: Quod vero il-
luſtri Ordinum Bataviæ titulo, abu-
ſ⁹ ſit, ad ſuas illas ſpurcas calumnias
velut cruſta aurea aut emblemate ge-
mato, ornandas & fucandas, vt ſub
tam illuſtrium nominum præſidio &
tutela, pro hiſtoria venditarentur; Id
inquam eſt, quod injuriam ſatis alio
qui atrocem, adhuc atrociorem faciat.
Non ſane eo, Illuſtres Ordines, quod
Bleſkenij deformem illum fœtum,
ab Excellentijs V. vlla cum gratia ex

ptum ſuſpicer (a quo dubium mini‑
ie eſt, quin oculos & animũ indigna‑
ũdi, auerteritis) ſed quia, vt dixi, in‑
iuſto lectori (aſinum Cumanũ, leoni‑
is indutũ exuviis, ſe pro Leone ven‑
itantem, imitando) hoc modo, impo‑
ere, decreverat. Cæterum quid infer‑
n, Viri Illuſtres, contra Excell. V.
ræclara ſua dedicatione, molitus eſt?
Nonne hoc? Vt quam rem in primis
diſſe, quippe pœna civili afficiendam
dico ipſius famoſum de Iſlãdia libel‑
um) & deteſtari conevniebat, eam, ſi‑
quidem id obtinuiſſet, muneris & officij
loco haberetis, & illuſtris nominis ve‑
ſtri præſidio tutaremini? Sub veſtro,
inquit Blefkenius, Illuſtres Viri pa‑
trocinio, in lucem prodire volui: Itẽ
vos vero, illuſtres viros precor, vt
hoc opuſculum placido, ac bene volo
animo accipere velitis, et ct: Qua re
dubito impudentiam maiorem an teme
itatem prodiderit.

Notat

Norat ſiquidem Bleſken: Illuſtres Bataviæ Ordines, nominis ſui ſplendore omnium mortalium oculos jam pridem perſtringere: fama, omnium aures complere: admiratione, animos: ac interim demens, Archilochi illud ſuum melos, ſañis, obſcœnitate, calumniis, ſcomatib9 oppletum, ab iiſdẽ ſuſceptũ iri cogitat: eiq; favorem, benevolentiam et patrocinium indulgeant, ex petere & expectare audet, homo, me Hercle, quos hic Sol aſpexit, impudentiſſimus. Quod quæſo quidnam aliud eſt, quam jlluſtrium Ordinum & ampliſſ. Virorum virtutem integerrimã & intaminatam, in dubium vocare? Splendori nubelucam immittere? Famam, vel hac parte obfuſcare velle?

Norat inquã, re ipſa, vir ille, ſi modo vir eſt, qui meretricia fronte (ſit honos auribus) pudorem & verecundiam proſtituit, eãq; impudentia & petulãtia commutavit: Norat tamen ille noſt-

et Islandomastyx, non esse vos, amplisſ. Viri, maleficiorũ criminationũ, & libellorum famosorum patronos, Sed vindices.

Quin & hoc norat Blefkenius, siquidem (vt ille Profitetur) theologus audit, canem, licet apud gentes alias, aliis Diis sacratum: tamen in domo Domini, immundum & profanum haberi: non ipsum solum canem, sed canis etiam pretium, vel ex mundis animantibus delectum, indidem (quia canis pretium) explosum esse: Ac interim latratus suos caninis similes, seu commentarios (vt vocat) quibus Islandorum æstimationem et nomen Christianum allatravit, inq; superiores injuriam non levem designavit, vobis Illustres Ordines, Vobis inquam, qui in Politeia, vicem Dei geritis, censuit consecrandos, vestroq; patrocinio & favore protectum iri, stultissime sibi persvasit.

Nolo viri Illustres, in hanc dicendi partem, materia & reb9 satis fœcundam, vlterius descendere, ne patientia vestra vllo modo abuti dicar: si perorationis loco illud tantum commonuero, quidnam scilicet inter meū hoc et Blefkenii scriptum intersit: Vt vel eo considerato, æqviorem censorē mereamur. Ille enim a nemine lacessitus, volūtate sua perversa, peculiari edito opusculo, opprobrium genti nostræ concinnavit: Ego patriæ nomine, imeritis contumeliis & convitiis exulceratæ, illatam injuriam propulsare satago. Ille non vnum aut alterum Islandum, hujus aut illius ordinis vel conditionis læsit: Sed gentem vniversam, nullo habito discrimine, fœdavit: Ego non gentem aut patriam ipsius vlciscor: sed in illum solum, vt meritus est, calamum stringo. Ille eorum canum instar, qui submisse allatrando, morsu sūt nocentiores, nos aggressus est, h. e. sub dolo prætex

tu, velut aliud agens(quod ex ipso con flictu fit manifestius) convitia spargit & calumnias: Ego serena & aperta fronte, eum me profiteor, qui larvam ipsi detrahat eumq; suis coloribus depingat. Ille asinum agit Cumanum, ut monitum est: Ego Hospitem illũ, asinum leonina exutum, aurium indicio prodentem, represento, & pro merito suo vapulantem, noscendum exhibeo. Ille prior vim fecit: Ego vim iniqoam vi æqviore repello. Ille annis XL. bilem atram concoqvere non poterat, qvin eam tandẽ, licet alio(ut dixi)præ textu, in Islandos euomeret: Ego mox ut de ipsius injuria constitit, Anno ne pe M. DC. XI. labente, Helleborum competentem uti existimo, ipsi concinnavi: qvem tradente Plinio, ad atram bilem extrahendam oportunum constat: si forte bilis ad huc residua Blefkenii occupet stomachum. Qvod si Melampodium hoc, minus purget præpa-

rabitur suo tempore aliud efficaci⁹, mo do de morbi pertinacia, æger, qui etiā num vivere creditur, nobis constare faciat. Ille deniq; cum indignissimo munere, uti dictum, in conspectu Illustriū Ordinum comparuit, eorundem patrocinium & favorem mercaturus: Ego me apud eosdem humaniter & modeste excusatum cupio: quod mastygem gentis nostræ, ipsorum benevolentiam citra verecondiam implorantem, dignis modis tractem. In me vnū si privatim adversarius peccasset, facile ferrem: Iā vero notoria et publica injuria, hūc requirit talionem. Cœterum vos Viri Heroica excillentia, illustres, valete diuque & feliciter vestro subiectas terras imperio, gubernate. Ex Islādia boreali: Anno Salvatoris D. N. I. C: M. DC. XI.

GVDBRANDVS THORLACI
us Superintend. Holensis in Islan-
dia boreali, Lectori
S. [illegible]

POstquam in lucem editus esset An-
no M D X C III: Libellus quidam
apologeticus, aduersus eos, qvi par-
tim errore, partim calumniandi studio
ducti, de Islandia varia & minus vera
scripserant; Neminem adeo pervicacis
animi & naturæ perversæ futurum,
certo mihi persvasi, qui veritate cogni
tâ, solo lœdendi & diffamandi studio
mendacia & calumnias, de innocente
& remotâ gente, denuo spargeret: li-
belli siqvidem illius exemplaria per
Daniam, Germaniam & forte latius
distracta sunt & divulgata

Prodit nihilominus, prœter opinio
nem, novus adversarius, tàm recenti
bus, quam inveteratis instructus op-
probrijs; qvi vt difficilius agnoscatur,
fraudem fuco obtegit, simplex verita-
tis prœtendit studium; & pelle tectus
agninâ procedit, vt vir candidus appa-
reat,

Idcirco virum probum & erudi-
tum, Arngrimum Ionam, Apologetici
superioris

superioris autorem, qvi hoc inprimis sibi proposuit, patriam suā a convitijs malevolorum vindicare, nolentem volentem res ipsa adigere videtur, vt breui scripto, omnibus veritatem amanti b9 & mendacia detestantib9, patefaciat, qvantopere gentis Islādicæ nomen & famam conspurcare studuerit impurus ille historicus & novus adversarius; Non sane quod solus Arngrimus hoc muneris prę reliquis Islandis, sibi arroget; Sed ne amorem patriæ, quo prius ad scribendum impellebatur, nunc vrgente nouo convitiatore exvisse videatur

Hostis ille est Dithmarus qvidam Blefkenius natione, vt puto, German9 qvi qvamvis descriptionem Islandię polliceatur, aliud tamen nil agit, qvā vt collectis contumelijs, mendacijs et opprobrijs, Islandiæ contemptus notā apud gentes exteras inurat: vnde fit vt aliud in titulo promittentem, aliud in materia tractantem Lector facile deprehendat. Profitetur eqvidem ille verecundiam se & veritatem amare, sed inverecunde prorsus gentem nostrā maledictis consectatur. Adversus impro

provisum hunc hostem, cum etiam vi-
vorum testimonio agi satis possit, me
qvoq; vt ætate provectiorem, ann-
um jam agentem septuagesimum, Arn-
grimus Ionas consuluit, petivitq; vt
quod ex temporis, rerum personarum et
locorum non fallentib9 circumstantiis
colligi possit, lectori publice commu-
nicarem: id qvod ipsi non denegandum
existimavi.

Anno igitur 1564. cum se elapsam
hyemem in Islandia transegisse Blef-
cenius testatur idq; Bessastadis in resi-
dentia præfecti Danici; Ego ex Daniâ
navigans in navi illâ regiâ qvâ præfe-
ct9 vehi qvotannis solebat, portum Bes-
sastadensē in Iunio ingressus sum, ibi q;
virum nobilem, Paulum Stigotum,
piæ memoriæ, hic tum residentem salu
tabam, cujus freqventiore conversatio
ne & colloquio vsus sum, dum ille qv
id in Daniâ, ego qvid in Islādiâ rerum
ageretur, invicem percontabamur: In
foro Thingvallensi seu anniversario ad
30. Junij & seqventib9, vna fuimus, do
nec ego Scalholtiam ad functionē scho
lasticam proficiscerer: ille ad se revers-
sus, rebus suis dispositis in sequenti Iu
lio

lio in Daniam solvit: nec ante Iunium
anni seqvuti M D LX V, reversus est:
quod ex actis istorum temporum, præ-
ter vivorum testimonia, firmissime Arn-
grimus Ionas convincit & in hoc li-
bello latius edocet. Scalholtiæ trien-
nium exegi & præfectus Anno M D:
LX. V. rediens, ineunte Majo Anni,
M D LX VI fatis concessit.

Cum itaq; mihi de ijsdem tempori-
bus, rebus & locis, qvorum mentionē
facit Blefkenius, optime constet: palā
asserere non vereor, ab anno M D LX
III. in annum M D LX IIII. neq; na-
vem Regiā vllam in Islādia hybernasse
neq; a præfecto, labente Martio Anni
M D LX IIII, vllam navem in Gron-
landiam ablegatam esse, inq; proximo
Iunio reversam; neq; vllos Islandorum
ad hanc navigationem Gronlandicam
assumptos: vt a Blefkenio cōfingitur.
Similiter nullum Dithmarum Blefke-
nium novi aut audivi, imo nullum ex-
traneum, continuo isto triennio, qvo
Scalholtiæ vixi, qvi iter ad montem
Heclam tentaret, comites Islandos si-
bi adjungeret, menses duos in isto iti-
nere decumberet & seqventem hyemē

anni M D LX IIII apud præfectum Besſaſtadis viveret: nam ille tum in Dania abfuit.

Conſtantiſſime præterea nego, Anno M D LX V mercatores extraneos, propter gliſcens bellum Sveticum, conſvetam navigationem, in Iſlandiam ſuſpendiſſe vel navem annotinam vt vocat, deſideratam eſſe, vt qvæ iſtius anni Iunio præfectum adveheret: æqve verum eſt illud de aucupio Hiſpanorum in Iſlandia; itemq; de monacho Grunlandico, vt ſuperiora, longe omnium falſiſſima: qvæ ſingula ipſa Anatome Blefkeniana ſpecialius oſtendit.

Extraneorum omnium fidem appello, qvotqvot hujus terræ conditionem noverunt: an poſſibile ſit hæc ita vt a Blefkenio narrantur, geſta eſſe, me & alijs qvam plurimis, qvi idem mecum teſtabuntur, non cōſcijs: Non ea eſt habitationum varietas, non hominum freqventia, non locorum tanta intercapedo, non mea aut aliorum omnium tam inſignis ignavia, vt res iſta ſic geſta, & tum, & poſtea, annis pluſqvam XL. latere potuerit.

Libellum itaq; hunc cui author titulum

tulum fecit, Anatome Blefkeniana, à me prius perlectum & diligenter expensum: qvum a veritate alienum nihil cōtineat, typis Holensibus vulgari passi sumus, ne in probra & convtia turpissima qvæ in suum libellum impudentissime congesserat Blefkeni9, silentio cōsentire videremur.

Profiteor etiam qvæcunq; de latitudine Islandiæ Arngrimus Ionas annotavit, eadem me teste, experientiâ propriâ edocto, vera esse: De qvibus etsi prolixius agi poterat, tamen pro captu Blefcenij ista sufficere judicavimus. Nihil eqvidem bonis aut doctis detractum volumus, qvorum se numero calumniator ille Islandiæ multis modis exemit, qvod præsens Arngrimi Ionæ tractatus satis comprobat. in qvem, qvia cordatis omnibus & amantibus veri non displiciturum confido, hac appositâ præfatiunculâ cōsētire volium9.

Verum si qvis æstimet, qvæpiam in hoc libello acerbius & majore cum indignatione in Dithm: Blefcenium dicta ac scripta esse: is qvæso animadvertat veniā mereri, si qvis in injuria parentis prviati vindicanda, storgā in-

 cũ

citante, limites paululum egrediatur: Quis, si idem fiat in vltione pro patria quæ communis est omnium parens, se vere repræhendendum putet? Tum etiã vt qvi dicit qvæ vult: qvæ non vult vicissim jure talionis audiat, qvis vetabit?. Studium deniqʒ tuendi nominis & famæ apud nullam omnino gentem illicitum aut inhonestum fuisse: qva (fama) semel amissa postea nullus eris. vnde etiã infames, civiliter mortui habentur. Enimvero si qvis magno accepto vulnere, ferientem revulnerando vitã salvet: nonne judicem experietur mitiorem, qvam is à qvo plaga prior inflicta est? Porro cum nullum sit atrocius vulnus qvam falli ab amico, in qvem plurima contuleris beneficia: Quis id injuria fieri dicat, si Blefkenius quem Islandi olim, vt exulem, humaniter & amice exceperunt, & ipsomet teste vario officiorum genere sibi devinxerunt, prior lacessendo, plagam aliquã reportet? Sed tu vale candide Lector, et temerarium hoc, Blefkenii scriptum ac vicissim justissimum Arngrimi Ionæ Apologema, æquo judicio perpende, et quo merentur, suo quodqʒ loco, in pretio habe. Vale

ANATOMES BLEFKENIANÆ

Pars prior.

De nomine Anatomes, initio & ante omnia Lectorem diligenter monitum volumus: quod licet illa, exanimo plurimum corpori accidat: inde tamen nullum argumentum, de adversarij morte capiat: quem etiamnum vivere statuimus: quemq; idcirco sæpiuscule vt adhuc in vivis agentem compellamus, atq; ad respōdendum inuitam⁹: Neq; enim post Annum 1 6 0 7, quo hæc sua edit & ordinibus Hollandiæ dedicat, de ipsius morte, vel leui saltem fama accepimus: alioqui minime ignari, aliam viuis, aliam larvis luctam competere. Qvod vero nihilominus et anatomes & cadaveris vocem vsurpemus: atq; ita res tractetur, ac si ipse jam coram secaretur Blefkenius, nemo jure improbaverit: qvum consiet viva nonnunquam dissecta & exentera

ſa eſſe corpora: qvumq; autor pro ſcri-pto acceptus, iſti cavillo anſam præci-dat. Sin autem omnino, corp9 exanime ſive cadaver, anatomes ſubjectū qvis piam pertinaciter ſtatuat: quis ſcri-ptorem hūc tam ſpurcum, Dithmarum inqvam Blefkenium, civiliter mortuū neget?

Cæterum qvum ex ipſo titulo libelli, conſilium ſcriptionis intelligatur, nem pe directā eſſe contra Dithmari Blef-kenÿ ſcriptum famoſum de Iſlandia: nolo lectorem ullo prolixiore detinere proœmio. Quinpoti9 ſtatim initio, duo conſtituam Anatomes blefkenianœ ca pita: Quorum prius, ipſiſſimam Ana-tomen, ſive, eviſcerationem: Poſterius Anatomes parerga: h. e. textus Blef kenianí analyſin hiſtoricam cum ſuis notis, continebit: Ita: vt hoc poſterius priori illi ſubſerviat, illudq; velut per-ficiat: vt exemplum, regulam: aut vt

ratio, propositionem. Quæcunq; enim in textus analysi historica notatu digniora occurrent, ad domicilia sua, velut cellas aut forulos, capite priore monstratos, referemus: vt nihil admodum ex hoc copiæcornu Blefkeniano incustoditum pereat.

PARTIS VEL CAPITIS PRIoris dispositio.

In ipsa autem Anatome, non vniversum corpus, quoad partes similares & dissimilares artificibus nuncupatas secabimus: eò qvòd totalis seu vniversalis Anatome, Lectori meo fœdiosa futura sit, & mihi etiam optimā temporis vsuram eversura: Sed corporis tantum partes vitales, easq; præcipuas, vt titulus promittit, inspiciemus.

Interiorum itaq; corporis (ajunt medicinæ consulti) tres omnino factæ sunt reigones, propriis q. sepimentis obbvallatæ: quibus vitalia magis præcipua compræhenduntur: & quas

alii tres ventres appellant

1 Prima regio ſtuprema, in capite & cerebro, ſenſus Rationisq; ſedes: 2 Media, pectore compræhenſa, ſpiritus & vitæ dommicilium. 3 Intima ſubter diaphragma & abdomen, Naturæ & altricum facultatum officina. & cet.

Iſta nunc placet medicorum conſulta ſequi in inſtituta Bleſkeniana anatome: Sordet enim ipſius arena ſine calce & methodus operis vel (vt is loquitur pag. 11) Comentariorum de Iſlandia, añis licet plusquam 40. digeſtorum, vt ille idem teſtatur: ac chartis interim vix qvinq; cōpræhenſorũ, puta, ne ab his 40. Annorum Digeſtis, Digeſtorũ Iuris Civilis volumen, qvoad operis Majeſtatem, ſibi metueret: Nam vt apparet, id, ab autore data opera cauſum eſt. Sit igitur pro tribus interiorum corporis regionibus, triplex etiam partis prioris diſtinctio.

Primo

Primo enim Caput & Cerebrū h. e. vt dictum, regionem & ventrem supremum, considerabimus. Secūdo, Pectus, qvi venter medius illis est. Tertio, ex iis, qvæ infimo continentur ventre, solum Ventriculum, specialius sic dictū, aut si tempus feret, etiam jecur, expēdemus.

PARTIS I: MEMBRVM I.
de Capite & Cerebro.

In Capitis & Cerebri dessectione, qvod rationis sensuumq; interiorum, vt dictū est, sedes statuitur, primo loco SAPIENTIAM: Deinde VERECVNDIAM requiram: ad qvam inquisitionem, illa vitæ Blefkenii pars, qvā in hoc opere, nobis cōmunicare dignat⁹ est obiter assumetur. Et sanè, ad Sapientiam qvod attinet, non frustra, vt spero, inquiritur. Vos tantum oculis animisq;, spectatores, adeste, vt Minervam ex huius Iovis Capite exsilientem, cōtemplemeni: Ego Vulcani secu

rim præstabo introspecturis

Mineruæ vel sapientiæ Blefkenianæ, nucleꝰ hic est: velle per hos commentarios de Islandia emergere & caput (vt ille inquit) exerere vmbris, 40 annos durantibus: tum quâ eruditionem: tum quâ pietatem et mores. Heus Puer, scalpellum mihi probe acuas, nam & pericranium incrassatum est, & adeps alioqui peritonæo & abdomini proprius, Iovis hoc Capitoliũ inuasit ac cerebri claustra obsedit: Cedo nouaculam: satis incidit: Fiat itaq; apertio bregmatis. Hem: Video primum vtraq; confecta meninge, bene turgidũ Blefkenii celebrum: & qvidem Sacerdotii, vel vt ipse ait, pag 19. Ministerii Verbi diuini, dignitate: qvod ex vita sua hic primũ allegat. Est revera callidum hoc satis ad conciliandam scripto fidem, aucupium. Sed ne fraudem ipsi facere puter: ipsũ adite, pag. prædicta.

Anno

Anno 63. inquit, supra millesimum quingentesimum, binæ Hamburgo naves onerariæ in Islandiam navigare decreuerant: vectores antiqvâ consuetudine, Verbi Divini ministrum sibi adjungere volentes, ecclesiæ Hamburgensis ministris, munus hoc committunt, orantq; vt illis de ministro despicere velint. Erat tunc Ecclesiæ Hamburgensis superintendens Doct: Paulus ab Eitsen. Qvm vero ego Hamburgi substitissem, supellectilē, librariam Rosthochio expectās, familiaritatem cum Paulo & cæteris ecclesiæ ministris contraxi: Ad me igitur delata est provincia: qvam eo libentius, quod sitiens eram res novas & varias regiones cognoscendi & illorum hortationibus parens, sucepi, Hæc Blefk.

Hinc concludere recte videor: Blefkeniū, jam tum se Verbi Div. ministrū profiteri. Sed an tum primū Hāburgi ordinatus sit: aneodem, pastor si ne

ne ovib⁹ discurrens, ibidem nauticum tandem auditorium nactus sit: nō ita constat.

Prætendit ille qvidem suis peregrinationibus, rerum novarum & regionum cognoscendarū situm, pag: citata: Sed ante merito dixisset qua ratione, Ecclesiā concreditā, si quæ fuerat, reliquisset. Ne qvod Ioañes Vpsalensis, nominis Danici strennuus sugillator, olim a Petro Parvo Rosæfontano, Equite Dano, id hic nunc Blefkenus merito audiat: DESERTOR ECCLESIÆ COMMISSÆ.

Deinde oportuit, rerum & regionū nouarum, tam avidum, ante susceptā spartam Ministerii Diuini aviditati suæ satisfecisse: Non quia nulli peregrinati sint Ecclesiarum ministri, sed iĳ plærumq; vocati, vel mediate, vel immediate: vt jam aliud esse intelligamus, ministrum verbi Diuini, novitatis ergo saltem peregrinari: aliud vero, voca-

tum

tum: aut etiam coactum (quod multis vsu venerat) idq; totum qvinquennium, vt de se Bleffkenius testatur: cum quis queat citius ad mun⁹ Ecclesiæ reuerti, si id injunctū habeat. Licet autē, itineri suo Islādico, vocationem prætendere jure videatur noster Dithmarus: Tamē ista vocatio, neque Moram in Islandia (pudet enim ipsum discere, qua occasione in Islandia remanserit et nauticum suum auditorium contra dictam suam vocationen deseruerit) neq; reliquam qvinqvenij peregrinationem excusat. Qua propter mihi suspicio est de Relatiuo sine suo Correlatiuo: quā vis contra Relatorum naturam: h. e. de Pastore sine Ovib⁹, vel ab oviū cura, nescio qua causa, submoto. Solam enim vt dixi, rerum & regionum nouarum sitim, Pastoralibus & qvinqvennalibus suis ferijs prætendit: quā quo modo & quam laudabili cū fructu expleuerit, sequentia docebunt. Redit igitur

 gitur

gitur post quinqvennij divagationem, ad studia, vt ipse ait, pag. 11, intermissa: Qvæ qvalia aut cujusmodi fuerint exemplo sint hi de Islādia commētarij satis putidi. Tandem vocatur ad aulam Scoveburgicam: non dicit an ad Concionatoris, an vero, apparitoris munus, resignato sc: ministerio Verbi Div. Est profecto hic dolendum vocationem Scoueburgicam, per iter Vienense, Comitis Ottonis, interveniens, tam concinnum ordinem (vt conqueritur ipse pag 12) commentariorum de Islandia, impedivisse: qualis sc. concinnitas, jam tandem post annos 40 illucescit: O quantum debet Islandiæ bonus ille Otto, qvod ipsius hoc iter laudes Islādiæ & celebritatem nominis Blefkeniani, retardauerit: Cæterum dulce Ottoni, comune navfragiū: dū etiam hic, si Diis placet, reus factus sit Archiepiscopus Coloniensis: quippe qui Blefkieniū, fortassis vt gram-

maio

inatophorum vulgarem Bonnam ab-
legarit, et quidem, vt apparet, solitar-
ium (nec enim vlla sit dignitatis sacer-
dotalis aut sodalitij, aut negocij obeun
di mentio) & quod gravi⁹ est, infausto
sidere: Nā non solum Blefkenius, de vi
ta pereclitabatur: Sed quod ipsi vita
præstātius, aureū hoc de Islādia op⁹,
in discrimen venit: quod jam tot años
conciñans & semper (vt ait) circūfe-
rens ac velut thesaurū draco circūple-
xus, Coloniæ erat enixur⁹. pag: ipsi⁹
12. Periculum autem illud erat, tam
vitæ quam operi isti aureo, a latroni-
b⁹ sævissimis: Blefkenio seminece (pro
mortuo, ait ille) relicto, commentariis
de Islādia, ipsū exspoliabātur: Quos
si eo fato perire penitus contigisset,
ad eorum sanè interitum, bibliotehcæ
Alexandrinæ dispendium, toti alioqui
orbi illacrimabile, vt in quo 700000
librorū concremarint vilesceret. Sed
seruatum est hoc Opus Commentari-
orum

orum Blefkenio: non minore cum mi-raculo, quam ipsa vita, vulneribus 23 confectio, pag. 12. Non dissimili sc. fato, cum libellis & comentarijs Cœsaris de bello Gallico & Civili, quos è pugna Alexandrina enatās, una manu sustentavit, ipsum paludamentū mordicus trahendo: & quos Cassius ac Brutus postea totidem vulneribus Cæsarē conficientes, quos latrones illi, Blefkenium, delere tamen nō potuerant. Sed hoc interest, quod Cæsar exspirās, infinitos habet suarū virtutum testes & laudum præcones: Blefkenius autem reviviscens, solus rem gestam narrat. Illum mortuum sui Commentarij, illustrem et immortalem reddiderunt: Hūc vivū sui, ipsis umbris obscuriorem faciunt: qui militis cujusdam auspicio paulo post restituti sunt, atq; in hunc usq; annum 1607. reconditæ instar gazæ: cui parē ex ultimis & extremis Indijs, classis Hollandorum vix asportet
ad

ad dedicandū inclytis & illuſtrib9 Hol landiæ Ordinibus deputati: Atq; hæc tantum ſunt, quæ de vita ſua, nobis cō ſtare Blefkenius voluit.

Vnde primum SAPIENTIÆ BLEFKENIANÆ tecmyrion depræ henditur: Miniſtrum nempe Verbi Di vini ſe profiteri: ac interim ita divagā do a laborib9 Eccleſiaſticis feriari an nos complures: ſuoq; genio maleferia to, rerumq; & regionum novarum avi do in hoc indulgere, vt de hac vel illa gente, tales edantur commentarij, qva les hi ſunt de Iſlandia futiliſſimi: qvo rum tamen calorem & colorem non dū perſpeximus: res autem brevi, ipſa o ſtendet. Magnum, inqvā, eſt hoc SA PIENTIÆ argumentum & majus ad huc, quod ſequitur: nempe ex hac diva gatione, & profeſſione, laudem aucu pari: qvod hominis ingenium, etiam vernaculo noſtro proverbio damnatur. Galeñ er þiopureñ/þa hañ ſtelur: gal

dare/pa hañ hæleſt um og ſeiger epter ſier. h. e. Fur inſanit qvidem furando magis autem de furtis gloriando & laudem captando. Non jam diſputo, qva occaſione in Iſlandia relictus ſit Blefkenius; qvam fuiſſe morbum mentis reor, non ventris aut corporis, ut ille comminiſcitur: ut ſc. rerum variarũ ſitim expleret: ipſo confitente: ut ſupra: Sed qua occaſione poſt bienniũ, non in Germaniam, ſed in Luſitaniã navigarit, apparebit deinceps (vel aliis referentibus, qui Blefkēianũ Chronicon uti ætate, ita veritate ſuperãt) ipſum in hac parte prorſus vanum eſſe. Hoc itaq; fuerit Eccleſiã ædificare ſermoni attendere verbum rite ſecare, ſeq; ad reliqvum ſpiritus S. præſcriptum in ſcripturis diuinitus inſpiratis revelatũ, accommodare. I nunc, quis quis es: & Blefkeniũ ſatis cerebri habuiſſe, nega.

Cæterum joco ſepoſito: videndum

iam eſt

ia est, an haec SAPIENTIA BLEF KENIANA, vera sit SAPIENTI A, an secus: qua de re Diviniora quaedam pronunciata, consulenda sunt. Initium sapientiae, inqvit ille, vere sapiens, est timor Domini. Syrac. cp. 1. Et alius: Sapientia non intrat in animam malevolam. Sapient. cp. 4. Adhaec sapientum ille sapientissimus ait: derisorem non inventurum SAPI ENTIAm, si eam vel studio quaerat: &c: proverb. cp. 14. In qvem locum Salomonis ait quidam vir doctiss: Georgius Remus: I. V. D. Si quis vult communicare Sapientiae, is prius extergat oportet & expurget mentem a vitiis, calumnia, similibusq; inquinamentis

Esto igitur Blefkenius titulotenus Verbi D. minister. Dum tamen ministerio ita defungitur: proximumq; & gentem immeritam, traducit, vt dictũ est, & dicetur multo manifestius infra

Ego id ipſum Timorem Domini vocare non auſim: Qvinpotius aliud qviddam epitheti loco ſortiuntur eiusmodi miniſtri in ſcripturis D. omnibus notiſſimū. Vbi itaq; non eſt SAPIENTIÆ initiū, h.e. timor Domini: quomodo qvæſo medium aut finis?.

Deinde: quo animo gentem noſtrā veteribus & novis convitijs proſcindere ſit auſus, non eſt ambiguum judicium Amorene an odio inqvam, hoc fecerit. Id qvod ad ſecundum ſcripturæ pronunciatum, jam productum aſſumitur.

Tertio etiam, An qvi gentē aliquā immeritā deridendam alijs propinat, deriſoris ipſe effugiat nomen, apud ſanos omnes judicium eſto.

Ex quibus ita propoſitis & aſſumptis, concluſio manifeſta eſt: Nullo modo SAPIENTIAM ſed INSIPIENTIAM In diſſecto cerebro Bleſkeniano, depræhenſum iri. Etenim, ſive cerebri antica, ſev appræhenſivam

discretivamq; siue postica: conservatricem facultatem, excutias: prorsus male affecta & læsa apparet princeps illa animæ vis & energia, quam Rationem plæriq; appellant. Estq; ista Bregmatis & Occipitii confectio. Frontem videamus

Verum serra mihi, vos ministri, opus, quæ futuram coronariam probe secet. Quid nam hoc rei est? O prodigium: Os ipsum frontis, nusquã comparet: adeo enim vniuersum Rationis regnum cephalalgia attriuit & attenuavit: ac insuper frontis Os, quod ossium capitis, sextũ est numero anatomicis, bene magnum & superne quidem duplicatũ absumpsit. O celsa Auruspicum caterua: de hoc respondeas prodigio.

Revera: vt Çerebrũ SAPIENTIÆ Ita FRONS, Verecũdiæ sedes est: vel probato satis attestante loquendi vsu. Vnde Hominem audacalum et invere-

cundum, effrontem dicimus: & perfrictæ fronte. Frons itaq; cui nulla, nulla etiam VERECVNDIA.

Qvid igitur in VERECVNDIÆ locum surrepsit? Ne roga: illius oppositum inverecundia: vel potius IMPVDENTIA. Hic itaq; Ovidius exclamasset:

Depuduit, profugus q; pudor sua signa reliquit

Sed oportet quoq; huius dyscrasiæ causam indagare: De qva mox Seneca respondet, quendam sui temporis, isto morbo vel malo laborantem innuens.

Assiduis conviţiis depudere didicit: Cujus rei vlterior applicatio, incaput sequens reseruanda est: ne prolixitas disputationum, anatomen hiulcam reddat spectatorumq; turbet animos & attentionem

Signa tamen huius mali, merito hic attingenda forent: quorum vnum, pro multis, in prefatione attigimus nempe: Blefkeniū non puduisse, libellum tam

um tam futilem, spurcum fædum, qualem eum caput sequens coarguet, Ordinibus Hollādiæ dedicare: De quorum celebritate tacere malo, quam parum aut insufficienter dicere.
Concurrunt hic tam INSIPIENTIA quā IMPVDENTIA: Nam vt virtutes, sic vitia sæpe invicem cognatione quadam junguntur: INSIPIENS quippe est, illud opinari Blefkeniū: libelli sui fœditatem vlla dedicatione abstergi, aut palliari posse: IMPVDENS vero & inverecundū nimis, adeo illustribus Hollādiœ & Vestfrisiœ Ordinibus, a lectione dedicatione & possessione tā male feriati opusculi, non peperciße: Quorū Celsitudinis interesse sciebat, hujusmodi libellos famosos, vel in primis pœna civili afficere: nedum muneris vel oblationis loco, non excipere: aut ad patrocinandum eidem suscipere. Me itaq; Dithmari Blefkenij miseret: qui dū scripto publico celebra-

ri cupit & Ordines Hollandiæ sibi cō-
ciliare: nec cerebrū habeat, nec fron-
tem. De cujus Impudentia, qvū in præ
fatione et præcipue in epistola ad lec-
torē nostra, prolixius agatur: vt & ip-
so secūdo capite: nobis capitis vel Ce-
rebri anatome, sic absoluta sit. Pe-
ctus seqvitur.

PARTIS PRIORIS MEM-
BRVM II: de Pectore

Huc huc, spectatores: Huc oculos
non lippos, convertite. Nam si supre
mus venter, attentionem vestrā require
bat: etiam hic medius: PECTVS
inqvam, & hoc contenta. Ecce qvam
tumeant huius viri præcordia: vt rū-
pi jam jam existimes: Quare sum̄a hic
arte opus est: ne quid a naturali statu
pectoris incuria declinasse videatur:
Opus queq; vestra est, spectatores, pa-
tientia, ne quid mea tarditate offenda
mini: Nec enim vulgariter tractandū
est hoc cadaver: operas appello: vt sub
jectum

ſectum ſcamnum, quoquo modo editius ſtatuant, quo magis conſpicua fiat diſſectio.

Primum non lateat velim, ſpectatorum celebrem coronam: Vnde ille inſuetus præcordiorum tumor exiſtat: Nempe dubio procul, ab a mbitioſa, tū VERITATIS, tum PIETATIS profeſſione: iſtæ enim virtutes in corde collocantur.

Veritatem ſui ſcripti omnibus perſvadere vult Blefkenius, dum ſe non fama tantum, ſad viſis & coram audi tis venditat. Quis enim huius viri, & quidem ſacris initiati, relationem, in dubium vocet?

Pietatem vero: mirum quoties iiſdem verbis crepet, præcipue in vtraq; præfatione, DEI OPIFICIS SVMMAM SAPIENTIAM, BONITATEM POTENTIAM inton̄ado: quas hoc ſcripto ſuo celebratum iri ſpondet & iactitat: Nil mirum igi-

tur licet Blefkenio hinc, pectus et præcordia undarum vel colliū more intumescant. Quocirca ne sponte rumpantur, nos confectoriis instrumentis subveniemus, VERITATEM PIETATEMq; Blefkenianam ex hoc pectore eruentes. Sed cultellus iste, mi puer nimis est invalidus, ad pectus obfirmatissimum secandum: Nam licet frontem habuit hoc cadaver perfrictissimā h. e. nullam (quam eo vsq; perfricuit Blefkenius, vt nulla jam amplius super esset, sicut conspexistis ipsi) pectus tamen habet obstinax satis. Xyphomachæram mihi cœdo, vel acinacem turcicum, qvi ipsum in primis sternon ad rectam lineā diffindat: nisi costas vtrinq; a pectoris osse liberare secādo (consultum sit: Sed tunc periculum est, ne hinc VERITAS, illinc PIETAS evolent: qvæ vnica facta rima vel scissura, nimis forsan angustum habebunt exitum: eoq; tranquillæ mane-

bunt

ƀunt. Cœterum ô me inconſultum, quĩ putem dotes illas Blefkenianas non in ipſo corde radices egiſſe: ſed in tunicis exterioribus vel membranis (ſuccingente, & cognatis) tãtũ inſediſſe. Omni procul dubio, ipſum cor aggrediendum eſt: Cernitis enim vt pericardium inflatum diſtendatur: Quod ſane aliunde non eſt, quam a prædictarum, virtutum vi & efficacia. Quinetiam diaphragma in infimum ventriculum protuberans dependet, & neſcio qua gravitate inconſueta, oneri eſt ventriculo & hepati.

Ampliſſimas ſane oportet eſſe has Blefkenij virtutes, quarum cor ſine coanguſtatione & preſſura, reliquorum viſcerum, capax non ſit

Cœterum jam ſatis ad PECTORIS anatomen præfati ſumus: manus operi admovenda. Et jam aperto pectore &, diſſecto pericardio, ecce corà diſtentione, vt reſpiret, ſeſeq; pulmo cum

ipso quoq; diaphragmate recolligat. Emergit enim priore loco seu erumpit potius, VERITAS Blefkeniana, PIETATEM secum eductura

Ego quum VERITATEM Blefkenianam appello, mi lector: non VERITATEM sed MENDACIVM intelligo, cujus in hisce suis comentariis sœpissime reus fit: id quod sequens caput manifestius ostendet: Nihilominus exēplum unum aut alterum hic apponam. Et primum quidem videtur Blefkenius (ut est pag. 6) ea fere scripturus, quæ ab aliis, de Islandia aliquid comentantibus, sunt omissa: Quum contrarium ego sim ostensurus in sequentibus: eum nempe plæraq; & majorem libelli sui partem ex aliorū centonib9 compilasse: Si quæ autem ipse addidit, ea plurimā figmentis impudentibus & calūnia scatent. Ut quū (quod secūdo loco adducam) nebulonis unius aut alterius turpitudinem, toti gen-

ti ſive incolis indifferenter omnibus affricat. pagina varia. Qua propter & mendacio tenetur & calumnia: proditq; rurſus, tum inſcitiam tum maliti am, a ſpecie ad genus concludendo: quod & patrem mendacij feciſſe conſtat olim ex pſal. 91: quod ſpecifice dictum eſt, de VIIS TVIS, generice extendendo, ſublata nota ſpecifica. cuius exemplum mirum quam ſæpe Bleſkenio arrideat. Tertium hic commemorandū, eſt de craſſiſſimo errore, in chronologia Alebrandi, Epiſcopi Bremenſis commiſſo pag. 22 Vbi annorū pluſquā 133: lapſus, futilitatem Blefkenij coarguet; infra, Cap. 2

Quarto, inſigne Mendacium eſt de Valdemaro ſecundo, Anno 1397 in Dania rerū potiente: cuius demonſtratio etiam in caput ſequens reſeruanda eſt

Quinto: pag. eadem. chriſtianiſſimo (vt ita dicam) Iſlandorum annos,

plene 400: subfuratur:, asserens 1397 primum conversos ad fidem Christi. Quum Anno 1000. ab omnibus pub lice & sollenter in religionem & fidem christianam juratum sit

Sexto: de origine gentis Islandicæ vanissimus est: pag. eadem.

Septimo: impudentissimum est men dacium, quod se dicat in his & simili-bus, fidem sequi Añalium Islandicorū qui contraria omnia testantur: vt in-fra. Talis itaq; est Blefkeniana VE RITAS: sequitur PIETAS, eiusdem.

Si, vt habet vuolgaris versiculus:
Virtutes Pietas in se complectitur
omnes:

Recte hac, quæ Deo & hominibus a quoquam debentur officia, complec timur, quæ etiam sacri autores, DI-LECTIONIS vel CARITATIS nomine designant da qua tam magni fice, D. Paulus concionatur, vt huic & Spem & fidem posthabeat: id quod ipsi

ipsi quoq; notū speramus Blefkenio. Dilectio autem siue Caritas quum duplex sit: vna in Deū: altera, ex hac nata, in homines, nos Diu. Iohannes docuit, Dilectionem erga Deum, Dilectione Proximi vel erga proximum, examinare. Quo etiam documento, contra Blefkenium, hoc loco vtemur: Cujus eximiæ Caritis erga Islandos testis & argumentum est, præsens de quo nunc agitur, libellus, opprobrij & quidem ficti & falsi, refertissimus. De quo, quamvis infra sigillatim agemus, tamen id hic commemorare visum est; quod pag 34 & 35 Blefkenius asseuerat, apud Islādos, Virgintatem nullo esse in pretio: & stupra in nullo dedecore: Virgines enim illorum vt felicius & melius elocentur, Germano cuipiam ante prostituendas esse id enim honori esse apud nostrates, non puellæ modo: sed eiusdem parentibus & futuro sponso & cet. Quæ

calumnia adeo est virulenta, ut eam, calumniatorũ coryphæus Satanas nequiverit omni sua tenebrarum potestate, in cor, pectus aut os Germani cujusdam, Gregorij Peerson homonis licet ex nautica colluvie infimi & circa Annum 1560 rhythmos maledicentissimos, de gente nostra edentis, intrudere: At in hujus sacrificuli, SAPIENTIA sc. & PIETATE præstantis, cor, mentem & manum eam infarcire, potuerit. Quam vero atrox hæc sit injuria, parte 2. cum textum Blefkenij excutiemus, ad oculum monstrabitur. Iterum igitur mortales omnes appello sit ne hæc exquisitissimi odij, an vero dilectionis nota? Nationem sc. universam, unius aut alterius priuato delicto aspergere? De cuius tamẽ nationis ulla injuria, Blefkenius ne verbo conqueri possit: immo: cui Hospitij jure ad aliam gratiam referendam devinctus sit. Eveniat itaque Blefkenio, quod omnibus

nibus ingratis & calumniatoribus eve nire solet: atque simul Div. Iohannis censura & conclusione teneatur: Nempe qui se Deum diligere iactet & proximum odio habeat, mendacem esse, 1. Ioh. 4

Cæterum dum cordis anatomen peragimus, quoddam, oblatratorū genus audire mihi videor: Heus tu, inquiūt, An cardiognostem, cordis & cogitationum scrutatorem, te facis? Id quod Deus sibi soli reservavit. Minime vero, inqvam, cor aut cogitationes scrutor, facitas & absconditas: sed de cogitationibus, per verba & scriptum Blefkenij patefactis, ex earundem cogitationum& cordis natura, ita palam facta quid videatur pronuncio. An vero tu quisquis es, vetabis quin scapham, scaphā ligonem, ligonem dicam? Dixit ne, celestis veritas. Ex fructibus illorū cognoscetis eos? Numquid potest

arbor bona, fructus malos facere ? aut mala, bonos ? An si tali examine vtamur, cordium scrutatores habendi sumus. Dixitne Sapiens ille: Ex abundantia cordis os loqui ? Licetne igitur ab externis, dictis nempe & factis de corde & cogitationibus, veram conjecturam facere ? Apage te, cum istis tam nihili: & anatomien, spectatorum favore cœptã ac hactenus continuatam, importunitate tua ne distorseris.

In medio ventriculo, seu capacitate thoracis, pulmones adhuc inspiciendi restant: qvi cordis velut stragulum facti, binis illud vtrinq; lobis obvallantes & respirandi facultate præditi, cordis fervorem, frigidiusculo halitu temperare debebant. Et vero, cor Blefkenianum, tali pietate (vti dictum est) in Deũ & homines flagrantissimum, temperamento egebat. Sed quominus suo functi sint officio, in tali sufficiendo temperamento, pulmones, satis

jam

jam ex inspectione constat, eorundem intemperiem & affectionem in causa fuisse, manifestam peripneumoniã, & asthma prodentem. Relicto autem jam ventriculo medio, ad infimum transea-mus

PARTIS I: MEMBRUM III.
de Ventriculo.

Quamvis infima partium vitali um regio, non solum ventriculum: sed jecur, lienem, renes, & reliqua intesti-na contineat: ego hic saltem ventricu-lum, ad anatomen superiorum adjun-gere constitui, ut & superius dictum est. Verum enimvero nihilo est hic con sectio facilior, quam in superioribus: ut mirum sit quomodo omnes cadave-ris hujus partes occallucrint.

Porro dissecto tandem difficulter ventriculo, quem Natura, concoctio-nis primam esse officinam voluit, ni-hil præter merã Cruditatem invenio, omnium viscerum exquisitam cachexi-am

am gignentem: vt iam cerebri dyscrasiam et cordis, minus mirere? quibus vt reliquis, ventriculus, venarum, arteriarum & nervorum inter ventu jungitur. Certe exquisitam concoctionis debilitatē satis arguit, quod quæ Blefkenio præmansa & masticata in os & œsophagum autores alii ingesserant, ille nihilominus cruda & incocta, hoc suo scripto excreverit. De quo, vt reliquis, cap. 2 testabitur: Nam prius inspicienda singula penitius.

Et primum quidem animadvertimus ventriculi os, in quod œsophagus desinit: quodq; naturalis appetentiæ facultatem habere solet, MALACIA laborare: Quam definiūt medici vitiosā alieniq; cibi appetentiam: vt terræ, carnis crudæ, carbonum, fructuum acidorum & cet. cuius mali tanta vis est & efficacia (ait Fernel:) vt vir quidam nobilis, edendæ calcis viuæ desiderio, iam diu pressus, eam tandem

Pugni

pugni magnitudine vorauerit.
Ita sane nostro evenerat Blefkenio, idq; affectione, etiam prægantib⁹ communi (nec sine omine) qvum videlicet male sana conceptione & fœtu, venter ipsi impraegnatus intumesceret. Ex autoribus enim (quamvis ille hoc falso neget sicut paulo ante monui, & infra demonstrabitur) vt qvisq; incompertum, vanum, fictum scripserat, is, vt comentarios de Islandia compingeret, omnia sine delectu deuorauit. præcipue vero, vt apparet, Olaum Gotū & Rhythimstam illum Germanicum Gregorium Peerson, eximios videlicet historicos, sibi familiares habuerat: ad quorū penarium, sæpius famelic⁹ recurrit, vt sue malaciæ satis faciat. His adde quæ ipse visa sibi et comperta affirmat, spurcissima quæq;, corrasa & cōgesta, suum more, cœnum liliis præferentium, vt ipsius hæc farrago, quatuor plus minus chartarum (vt vocant)
 indiga,

indiga, quã Descriptionem Islandiæ, vocat, tandem concresceret.

Vt vero malacia: sic siti im̃odera=ta, os ventriculi male habuisse compe rimus: quam ipse aliquoties suo prodit & profitetur scripto Blefkenius: pag: 20: & alibi. Corpus enim ipsius tantis discursitationibus (quantas ibidem, obi ter enumerat) exhaustum dissolutumq; est, tum quoq; assiduo com̃entandi fer vore, veluti balneis attenuatum: Ad quam extinguendam sitim, si vt Islan dorum, ita aliarum nationum, mores & statuta Blefkenius imbibit: nihil mi rum si ex tali ingurgitatione, nimia sc. & impura, ipse ventriculus male habeat, et complexio tandem ad hydro pen vergat. Sed relicto Orificio: ipse expendatur ventriculus quem summa laborare cruditate diximus: Cujus vt causam in Orificij sectione jam posui=mus: malaciam & sitim inordinatam, ita signa & symptomata hæc, in ip=

ſo demonſtrantur ventriculo: ſive ea Cruditatis ſigna, ſive eiusdem ſobolem dicere malis

Hæ ſunt Empnevmatoſis & Vomitio. Empnevmatoſis, pulcerrimo etymo, omnem flatulentam diſtenſionem notat: ſive flatus ſurſum erumpat: vt in ructu & ſingultu: ſive intus cum ſtrepitu rugituq; contineatur, ſive abſque his inflatio diſtentioq; fiat. Vomitio notæ eſt ſignificationis

Aſt vero Cruditas ventriculi, non tantum ab iſtis cauſatur, quæ Orificium ejusdem infeſtare diximus: Sed etiam a reliquorum viſcerum, ventriculo magna Sympathia devinctorū, intemperie: vt hepatis, lienis, meſenterij. De quibus nihil jam diſputamus. Interim hepate leuiter obſeruato: videtis folliculum bilis ſatis repletum: Vnde hepatis calida intemperies eſt, Bilis copiam gignens: atq; ideo fortaſsis a ventriculi cruditate non iñunis: He-

paticus igitur etiam est Blefkenius il le Islandiæ historicus. Nūc ad Cruditatis applicationem, Vbi consideratis considerādis, fit a posteriore non fallax judicium & Crisis morbi: nam quam Blefkenius cramben, iterum & tertio male coctā, atque ab autoribus alijs sibi porrectam (vt supra) famelicus deuorauit: Cum illam eandem ad huc crudā & pessimo auctario, ventriculū obruente, in gentem Islandorum evomat: non dubiū est, qvin molestissima simul empnevmatosi ventriculus grauatus sit: Cumq; etiam, qvæ se ipsum auditu et visu in Islandia imbibisse testatur, non aliter quam rancida & affectata cum calumnia eructet, quis hoc sani ventriculi signum dixerit? Quis de rugitu & strepitu ventriculi, hanc escam annis plus quam 40. digerere, frustra conātis, dubitare qveat? quisve de singultibus, ex tam mala chylosi & invalida concoctione, continue erūpentibus

pentibus? in congreſsibus, conſeſſibus, comeſſationibus? Profecto: quē ſcribere hæc non puduit: ea frequentius in Ore & Sermone habere non puduerat. Utrum vero (vt eruditatis cauſas perfun ctorie repetam) hæc eſculenta et potulēta, omnia æque ſuapte natura mala deglutiverit Blefkenius: An bonis perverſe & præpoſtere, vtendo, concoctio inhibita ſit, An aliunde vitium ventriculus contraxerit, id capite ſequenti, ſpecialibus notis, diſpiciendum venit. Sicq; anatomen vel ſectionem abſoluimus, capitis ſtupidiſſimi, pectoris obſtinatiſſimi, ventriculi contumaciſsimi: quam primi capitis materiam fore promiſimus.

ANATOMES BLEFKENIANÆ
Pars secunda.

SEcundum caput vel membrum huius Tractatus, fore superioris quodam veluti Parergon, initio dixeram: Scripti enim Blefkeniani analysin & notas quasdam continet, quibus membri superioris Theoremata astruuntur. 1. Et primo quidē, vtraq; præfatio Blefkenij, obiter inspicienda venit. 2 Deinde capita Descriptionis Islandiæ, septem, Ordine examinantur. 3 Tertio, Appendix de Gronlandia: quæq; illic heterogenea miscentur, ad trutinā appenduntur veritatis.

PARTIS SECVNDÆ MEMbrum 1. Dedicatoria Blefk:

Vniuersa hæc rerum Natura mirandum theatrum est, in quo Deus se

con

conſpici, et expreſſa teſtimonia ſuæ præſentiæ, ſapientiæ & bonitatis con ſiderari voluit. Ideo tantam varieta tem artis in conſtructione, collocatio ne, & viribus immenſæ ſapientiæ ad hibuit, vt fateri homines cogerentur hoc pulcerrimum opificium non caſu conflatum eſſe, firmiſſimo adſenſu ſta tuerent huic menti architectatrici o‑ portere homines ſubditos eſſe, & mo res noſtros congruere oportere ad ill am æternam normam, quæ in ipſo con ditore, qui lucis ſuæ radios in nos, transfudit, & ipſum conditorem veris laudibus celebrandum eſſe, Propter hanc tantam cauſam, naturæ conſide‑ rationem, neceſſariam eſſe manifeſt‑ um eſt. & cet.

Adeo magnfiicum habet hæc De‑ dicatoria et ſplendidum exordium, ac ſi vniverſalem qvandam Phyſicam & re rum omnium viſibilium Cœli & Ter‑ ræ ambitu, compræhenſarum hiſtori

am, novo & singulari artificio traditurus sit, noster hic Theologus: Vbi vero ad re※ ventum est, ibi tota ipsius magnificentia & splendor desinunt in la ini, vel in bus correptum, vt pueri in Scholis particularibus balbutiunt. Talis enim phrasologia, tali magnificentiæ Blefkenianæ cōpetere videtur: quæ vno aut altero Islandiæ miraculo, eoq; non pprio, ac interim magna ex parte ficto & fabuloso: atq; a scriptorib⁹ aliis toties repetito, absoluitur. Nam cum 7: faciat libelli sui capita, duo tantum de mirabilibus Islandiæ inscripsit; Nempe 4. de stagnis ac fontibus: Octernionis, vt vocant, paginis duabus vixintegris constans & quintum, de montibus mirabilibus, quod quinq; Octernionis paginis & dimidia continetur. Capite tamen 6 quod est de Islandorum divitijs, monstra quædā marina cōmemorat, eadem spero arte, qua terrestria. Reliqua capita, vt & apendix

appendix de Gronlādia, alio spectans (prout ibidem dicitur) quam vt mirandum naturæ opificiū aut opificis, Sapientiam, Bonitatem, Potentiam illustrent: quod tamen in vtraq; præfati vncula sœpius prætenditur. Text. (Vt fateri homines cogerentur, non casu conflatam. pag: 3) Contemplationis Naturæ duplex potest constitui finis: Vnus vniuersalis, cum inuisibilia Dei, ex visibilibus cognoscuntur: de quo Apostulus P: ac sācti alij, Dauid, Iob & ipse Christ⁹. Alius est finis sub ordinatus: sub quo comprehendimus tū physicum: tum historicum: qvum etiam possint plures sub ordinati statui. Physicus finis, vt qvum rationem investigas, cur, qvum aqua habeatur naturaliter frigida: hic tamen fons quam ille magis caleat vel algeat? Cur etiam qvum terra putetur elementum frigidū ille mons ardeat & flammas eructet, non item iste? Historicus finis est, quo

ex gentium populorumq; descriptione, historia, vitæ magistra, appellatur. Propter subordinatos itaq; fines, particulares gentium & terrarum descriptiones eduntur. Primarium vero dum qværimus, nihil necesse est, ad hujus vel illius terræ miracula, & quidem dubia vel ficta confugere, aut geographiam aliqvot locorũ, perversam, vt Blefkeniũ fecisse constabit, instituere. Hinc luce clarius evadit, meredianа, Blefkenium, dum illum primarium finem mirabilibus & monstris Islandiæ, a se scriptis prætendit, aliud latenter agere qvod tamen huj⁹ finis allegatione palliare nititur. Nempe homo levis & novitatis avidus, ridicula quædam scripturus vt de acervis butyri non saliti, morticiniis in dapes conversis, de morum rusticitate & aliis quibusdam agrestioribus, qvæ usqiam inter vulgi sordes conquisiverat, necesse habuit talle opus, titulo & præfatione aliqvid

præclariʼ

præclarius ostentante, fucare.

An vero Blefkeni, ex contemplatione tui orbis, opificis Sapientiam Bonit: Potent: ratiocinari nequiveras, ni si tua illa Islandiæ monstra & mirabilia accederent? An etiam ipsa conceptione & formatione hominis in vtero materno, miraculū Naturæ aliquod, maius excogitare et ostendere poteris? An demum, quia stupenda illa rerum omnium, quæ omnibus & vbiuis patent, conditio & conseruatio, ipso vsu & frequentia sui, tibi aut aliis forte vilescit, minus id circo habebit momenti, ad conditoris & conservatoris Sap. Bon. Potentiam, suspiciendam & extollendam: quā sc. fons ille aut mons tibi antea nunquam visus & alterius forsan efficaciæ, quā fons iste tu9 domesticus aut mōs vicinus? Quin tu ô bone & religiose vir: Dauidem adi & audi: ab eoq; disce Invisibilia Dei ex visibilibus, cognoscendi & admiran-

di viam & methodum.

Psalm. 104.

Benedic anima mea Domino (inquit vir Dei; qvi cum volupe erit, hunc Naturæ hymnum repetere; et quidem verbotenus fere) Domine Deus meus; magnificatus es vehementer. Gloriam et decorem induisti; amict⁹ lumine sicut vestimento; extendens cœlum sicut pellem. Qui contignat in aquis tabernacula sua & ponit nubes vehiculum suum; et ambulat super pennas venti. Qui facit angelos suos spiritus; & ministros suos ignem flammantem. Qui fundavit terram super stabilitatem suam; non inclinabitur in seculum seculi. Abysso sicut vestimento operuisti eam, super montes stabunt aquæ. Ab increpatione tua fugient; a voce tonitrui formidabunt: Ascendunt montes, descēdunt valles in locum quem fundasti eis. Terminum posuisti eis quem non transgredientur, neque convertentur operire terram. Qui emittis scaturigines influvios, inter montes pertrāsibunt aquæ. Potabunt omnes bestiæ

tiæ agri; ſedabunt onagri ſitim ſuam.
Super eas volucres cœli habitabunt; de
medio frondium dabunt vocem:
Rigas montes de ſuperioribus ſuis, de
fructu operum tuorum ſaturabitur ter
ra; Producens fœnum jumentis &
herbam ſeruituti hominum; vt educas
panem de terra; vinum lætificet cor
hominis; & exhilaret faiem in oleo &
panis cor hominis roboret Reficiuntur arbores Domini & Cedri Libani, qvas plantavit; illic aves nidificabunt Ciconiæ, abietes ſunt pro domo, montes excelſi, Ibicibus; rupes refugium Erinaceis; Fecit Lunam in
ſtata tēpora, Sol novit occaſum ſuum.
Poſuiſti tenebras & facta eſt nox; in
ipſa reptabunt omnes beſtiæ Sylvæ.
Catuli Leonum rugientes, vt rapiant
& quærant a Domino eſcam ſibi.
Ort9 eſt ſol, et recolliguntur, & in ſpeluncis ſuis cubant: Exibit homo
ad opus ſuum, & operationem ſuam,
vſq; ad veſperam; Quam MAGMEFIÇA ſunt opera tua Domine,
omnia in SAPIENTIA feciſti; repleta eſt terra BONIS tuis. Hoc mare

re magnum & ſpacioſum manibus, illi
ic reptilia, qvorum non eſt numerus a
nimalia puſilla cum magnis. Illic
naves pertranſibunt: & Cete qvæ for-
maſti vt ludant in eo. Omnia à te
expectant vt des illis eſcam in tempo-
re ſuo. Dante te illis collgunt: a-
periente te manum tuam, omnia teple
buntur bonitate: auertēte autē faciem,
turbabuntur: Auferes ſpiritum eo-
rum & deficient, et in pulverem ſuum
reuertentur. Emittes ſpiritum tu-
um et creabuntur: & renovabis faciem
terræ. Sic gloria Domini in ſecul-
um: letabitur Dominus in operibus ſu-
is Qui Reſpicit terram, & facit e-
am tremere; qui tangit montes et fumi
gabunt & cet Benedic anima mea Do
mino, Haleluia. Huc Pſclm: xxx iii;

Hæc eſt, vt vides Bleffkeni, contem
platio megacoſmi Dauidica, vnde in
divinas laudes totus effunditur, ſeq;
propter conditoris & Conſeruatoris
Potentiam, Sapientiam, Bonitatem
ordine commemoratas & præcipue ver
ſu

fu 24. repetitas (Qvam magnifica) solatur et sustentat.

Iam hæc extra nos sunt: ideoq; Da vid aliâs a contemplatione microcosmi h, e. sui ipsius validiorem in summis angoribus consolationem petit.

* Confitebor tibi (inqvuit Ps. Cxxxix) qvia MIRABILITER formatꝰ sum et MIRABILIA opera tua, et anima me a cognoscit valde. Non est occulta tum os meum â te, cum factus sum in occulto, & formatus sum in inferiori bus terræ. Informem massã meam vi derunt oculi tui, & in libro tuo omni a scripta erant, qvæ per dies formata sunt, qvum adhuc nullum eorum esset.

Et præcipue Psalm 22. vbi dolores inferni ab vnâ parte animam impete bant.

Tu es qui extraxisti me de vtero, spes mea ab vberibus matris meæ. In te proiectus sum ab vtero: De ventre ma tris meæ, Deus meus es tu.

Tum deniq; psal: 94. a considera tione microcosmi: vt impios terret, De

um surdum aut cœcum statuentes: ste pios solari & animare satagit. quorū interest vt miserias ipsorum Deus videat, & preces exaudiat. An qui plantavit aurem non audiet? Qui finxit oculum, non videbit? & cet.

Nunc ego Dithmare fidem tuam appello: vtrum hinc plenior ac perfectior cognitio Dei seu Sapientiæ, Bonitatis & Potentiæ Diuinæ, ac proinde præstātior adversus, desperationis pestem, antidotus, hauriatur: An vero ex monstrorum et mirabiliū tuorum illa commemoratione?

Vt autē Dauid ad Opificem Naturæ celebrandū, vniversalem creatorum cō memorationem assumit: Sic etiam beatus Iobus, facit in prolixo illo dialogo qvo apud ipsum de cognitione Dei disputatur. Res Naturales omnium oculis subjectas & expositas atq; notas, proponens: vt cœlum cœliq; revolutiones, astra, terram, mare, lucem, ven

tos(qui si non videantur, sentiuntur manifestius)pluviam, tonitrua, fulmina nivem, glaciem: Item: animantia, leones, capreas, corvos, equos, &c. Dubia autem & rariora vel abstrusiora Naturæ miracula, maxime vero ficta & fabulosa, omittenda sibi putavit: qvum de Sap. Bonit: Potentia Dei, generaliter docere vellet

Sed qvid ipse Christus ? anne nos ad volatilia cœli & lilia agri ac fœnum remittit? An vero Christū: Dithmare, existimemus, Ethnæ, Vesuvij aut Heclæ flam̄as & incendia, fontes ve & thermas Italiæ aut Islandiæ ignorasse? Cœterum alterum iam finem scripti tui videamus

Deinde & vtilitate nostra mouemur, quærenda enim sunt vitæ præsidia in hac tanta varietate rerum)

Alter finis cur hanc mirabilium Islandiæ Theoriam, Blefkenius instituerit: est, vt quærātur in montibus ig

 nitis

nitis fontibus & stagnis pestilentibus vitæ præsidia: qvæ qvum ego non vide, am, ipse recenseat. Ast in aliis: qvæ vitæ aliquod subsidium præstant, & ille inter im, mirabilium nomine complex⁹ non est: qvæq; terris cæteris nobiscum comunia sunt: vt piscatura, pecora &c: Nescio quomodo scriptorem hũc ad suũ opus edendum impellere potuerint magis vel potius de Islandia, quam vel Norvegia, Færogia, Hiatlandia: aut aliis. Eia: agite, ô scriptores: huiusmodi, & tam non impertinentes fines operibus vestris assignate: & applausum habebunt. Refer ad sapientiam Blef:

Cum ego vero ante xl annos multa in Islandia naturæ miracula, stupenda, ac omni admiratione digna vid達xim, quæ qvidem ab Historicis, qvi Islandiæ meminerunt, vt sunt, Saxo grammaticus, Olaus Magnus, Crantius & Munsterus, sunt omissa, eò quod

illi

illi Islandiam non viderunt hæcq; no
bis incognita: tamen cogitans de iis
dem rebus, quæ ad laudem, & admira
tionem sapientiæ, & immensæ poten
tæ gratiarumq; actionem inuitant,
de consilio bonorum virorum, qvi in
visibilia dei ex creaturis per opera ip
sius intelligunt ipsamq; æternam eius
potentiam ac divinitatem conspici-
unt, vt Apostolus ait, statui hoc scri
ptum, in quo multa Dei mirabilia
opera continentur, in lucem emittere.

Quæ vidit Blefkenius, non dubiũ
est quin scripserit: si vero nihil scripsit
quoad miracula ab autoribus illis o-
missum, suamq; stupendorum farragi
nem, ex illis totam habeat: apparebit
ex collatione vel mox initio, Verita-
tis Blefkenianæ specimen aliquod.

Hoc scriptum in qvo multa Dei,
mirabilia continentur, in lucem emit
tere statui.) Q uam multa sint doce-
bit contextus. An vero qvæ causas ha

bent physicas, & satis manifestas, in mirabilium (qvomodo Blefkenius cp. 4. 5. & 6. uocem accipit) numerum ve niant, viderint alij. Certe raritas, mi rabilium nomen, hoc significatu pepe- rit, qvemadmodum ignoratio causa- rum, Fortunæ nomen & numen confin- xit. Quod si Dithmarus mecum: immo cum sacris literis, mirabilium vocem vsurpâsset, tum certe fateor: Omnia Opera Dei esse mirabilia: Mirabilis enim Dominus Deus noster in cœlo & in terra: & ipse facit Mirabilia mag- na solus: & David se mirabiliter form atum agnoscit: ideoq; Mirabilis De9 in omnibus operibus suis: & cætera, quæ Ditmarus non ignorat.

PRÆFATIO BLEFK: ad Lectorem

Cum jam anni plusquam 40. sint, Lector, qvod ex Islandia redij, mira- ri possis, quare nunc demum hosce, commenta

commentariolos in lucem prodire fi-
nam, caufam igitur tam diuturni filen
tij indicabo. Ex Iflandia renavigavi
Liffabonam.)

Anno Chrifti 1563. ait Blefke-
nius fe in Iflādiam veniffe, pag 19: ac
indidem in Hispaniam navigaffe, An
no 1 5 6 5: Pag: 69. Tum quinquen
nium fere peregrinatū effe: Surgit an-
nus 1 570. Deinde vocatum ad aulam
Scoveburgicam hoc anno, pag 11. Et
cum Comite Ottone, Vieñā Auftriæ
profectum. Poftea Bonnam ablegatū
1 5 8 2. Inter vocationem ergo Scove
bu rgicam & Legationē Bonnenfem,
12 Anni lapfi funt: quibus negat fibi
propter profectiones aulicas, otium fu
iffe, concinnandi eximios de Iflandia
commentarios. In legatione Bonnenfi
latrones incidit, qui ipfum 23: vulne-
ribus confectum, & pro mortuo (vt is
loquitur) relictum, commētaris de Iflan
dia, fpoliabant. Cœterum conva-

 luit

fuit a tot vulneribus Blefkenius: & cõ-
mentarij de Islandia fato restituuntur,
Anno 1588. Hancq; reddit 25. anno
rum silentij causam. Tot enim a pri-
mo in Islandiã accessu qvum opus hoc
elaborare cœperat, anni numerantur,
ad restitutos commentarios. Restat
igitur inde ad editum librum, Anno,
1607. añorum 19. silentium: cujus cau
sam nullam indicat. Nota lector, Dit
marum tam cito fidei præstandæ obli-
tum: cum paulo ante totius, vel plus
quam 40 annorum silentij causam in-
dicaturum dixisset. Cœterum, ô homi
nem negotiosum: ô laboriosam Blefke
nij vitam, non potuisse totis annis 12.
qui inter, vocationem intercesserunt Sco
veburgicam: & legationem (si Dijs pla
cet) Bosiensem, si non aliâs, hanc nar
ratiunculam, chartis, seu vt loquntur,
octernionib⁹ vix 4 contentam, in or-
dinem redigere: qui tamen etiamnum
vix est vsquequaq; concinnus: vt eru

ditionis ipsius cum venia hoc proloqui audeam. Immo vt iam 12 istos annos autori remittamus: non potuisse inquā aññis totis 19 sequentibus idem præsta re: Ab Anno nempe 1 5 8 8. quo resti tuti ipsi sunt Commentari, ad annum 1 6 0 7. quo editi sunt. Quia igitur in assignanda silentij causa autor clau dus vacillat, ego aliam forte verio rem constanter afferam: qum enim plu ra hic liber contineat, ob quæ recenti memoria editus, omnes sibi obloquen tes habuisset: quæq; ex recentibus illo rum añorum actis refelli manifeste po tuissent: editionem vltra annum 40. homo callidus distulit: quo obliterata temporis diuturnitate gestorum memo ria, nullum præstaret Blefkenij oblocu toribus argumentum. Sed faciam, ista spe omnio frustretur: atq; narrationē ipsius totiusq; operis fundamentum, non solum mea privata assertione, sed partim ex actis publicis: partim

vivorum adhuc præstantissimorum ho minum suffragijs evertam. Sed videtur adhuc alia causa 40. annorū silentio subesse: expectarat enim interea temporis, alia atq;alia noua ex Islandia, quib9 cōmentarios suppleret suos: quæ vbi non suppetere viderat, coactus fuerat ex scriptorum variorum farragine hos consuere centones, quamvis vt supra monitum est, id minime facturus videbatur. Tertio etiam verisimile est Blefkenium tanto temporis intervallo interdum resipuisse atq; ab editione harum futilitatum, vt mitissime appellem, pudore & consilio, vel alienorum qui ipsi bene cupierant, absterritū esse: in qva si permansisset sententia, melius famæ propriæ consuluisset. Cæterum qva causa pudorem tā necessarium & profuturum exuerit: annos demum 60. egressus, Sapientiæq; & Prudentiæ viam & ætatem ingressus, conijcere nolo.

Renaui-

Renavigavi Lissabonam.)

In fine capitis 4. memorat Blefkenius lacum pestiferum, qvi halitu aves, super volantes interficiat: qui quã vis incolis omnib9 ignotus sit, tam ab effectis in Blefkenij cerebrum dum hic fuerit, agentibus, parum abest, quin id mihi ita esse persvaderi sinam. Videtur enim huius lacus halitu, ita affectus autor, vt vnde nam in Islandiam venerit, oblitus sit. RENAVIGASSE ait se Lyssabonam: quod mihi argumento esse possit, eum prius Lyssabona in Islandiam navigasse, qvũ tamen Pag 19. Hamburgo advenisse dicat. Sed condonabitur Dithmaro hoc adverbium: seu mavult, præpositio: ne nimis morose cum viro erga nos tam humano agamus: qvanqvam qvid præter morositatem a suis barbaris, quomodo nos sæpius blandule vocitat, expectare habet?

Cogitabam tamen Poëtæ dictum, qvi scribit.

Turpe puto juveni qui semper inhæret iisdem
Terrarum Spatiis, ut lapis, atque locis:
At varios hominum mores qui vidit & urbes,
Moribus ornatis in patriam ille venit

Igitur per vrbem Tunetum, regnumq; Tunetanum, & regnum Maroco, ad vrbem Tingit, sumus profecti

Qvam vellem Dithmarus Blefk: Autorem horum versuum nobis exposuisset: sapiūt enim venam Blefkenianam. Qvia vero Dithmare in hoc tuo libro, Islandi sæpiuscule barbari audiūt, libet subtilitatem tuam paulisper adire, & veram abs te peregrinandi rationem perquirere. Non dubitamus enim quin sat magna polleas docendi facultate, præcipue mores subtiles & civiles: sic namq; argumentaris.

Qvi varios hominum mores & vidit & vrbes : Moribus ornatis in patriam illi venit.

Ast ego Dn. Ditmarus Blefkenius, non tantum in Germania tritus: verum etiam in Hispania, Affrica, Numidia: item in Regno Maroco, Regnoq; Tunetano & cet: Qvinquennium circiter, pag: 11: versat9, varios hominum mores vidi & vrbes: Atq; ad hæc fere â teneris ministerio Divino ass vetus

Ergo ego Dominus Ditmarus Blefkenius moribus ornatis & egregiis in Patriam veniens, eandem exorno.

Cœterum Domine Dithmare; si per subtilitatem tuam liceat, barbari tui; consequentiam negare audent, propter insufficientem causam ad ornandos mores allatam: si propositionem vniversaliter intelligi velis. Non enim omnis multum peregrinatus, moribus ornatior evadit, cuius experientia communis pro me testis esto. Quod si particulariter accipias propositionem (vt & particulaliter tantum vera esse po-

teſt) â particulari, ad particulare, bar barorum more concluſeris: Imo: Blefkeniano more. Ita enim tu in tota hac narratione, & qvod deterius eſt, â particulari ad univerſale, nectis & colligis. Quid igitur? An Blefkenius nobiſcum Barbarus? Abſit vero, Nemo enim audebit dicere Papæ: Qvare tu facis ſic? alioqvi ſolatium eſſet, in barbarie habere ſocium. Refer ad SAPIENTIAM Blefkenianam, ſupra expoſitam.

Porro demerebor te Dn. Magiſter ſive Doctor es, brevi colloqvio, de peregrinatione inſtituto: De qua ſcire te putamus, in utrāq; partem jam olim fuiſſe diſputatum: multumne conduceret, an contra: obeſſet plurimum? Aſt tu priorem hujus Problematis partem, ut confeſſam accipis & Lectori indeterminatam obtrudis, ſatis cum inverecundia. Quod ſi qvæ in utranq; partem afferri ſolent, memoriâ, lacu peſtilente,

quem

(qvem nosti) infectã, tibi exciderunt, en: ex barbaris tuis vnus officij gratia tibi suggeret. Primo enim Italiam siue Grœciã spectes, in vtraq; invenies viros magni nominis peregrinationis hostes. Ælianus namq; Prænestinus, vir Maximo numero habitus, extra Italiã nusquam pedem tulisse memoratur. Vt et Pomponius Lœtus Romæ perpetuo hœsisse: ac secus facientes, im probasse. Ciceronis quoque Pater, Italos quosdam ex Græcia, cum literis nequitiam importare in Patriam dicebat. Neq; illud Flacci ignotum

Strennua nos excercet inertia: Navibus atq
Qvadrigis petimus, bene vivere: Quod petis hic est.
Est Vlubris, animus si te non deficit æqvus.
Cælum, non animum mutant qvi trans mare currunt.

In qva sententia fuisse magnum illum Socratem tradunt. Nonne & apud

Lacedœmonios, censente Lycurgo, pe regrinari, præcipue inter Asiaticos, ne fas erat? Nonne etiam Athenienses, suos cives â navigatione, tanqvam im probitatis magistra, penitus abstrahe re operam dabant? Hæc & similia Blefkeni, contra propsitionem afferri poterant. Qvæ vt vniversalia non sint (concedam enim illud) id tamen valent vt istam non vniversalē reddant. Iam vero contra: vt qvæ pro te faciāt (par ticulatiter tamen) candide reminiscar: Aristoteles Oratorem futurum jubet peregrinari: tum fortasse linguarum addiscendarum gratia (qvibus Ennius, qvū trib⁹, instruct⁹ sibi videretur, tria se corda habere dixit. Tu qvoq; Blefkeni tanto plura, qvanto qvā ille, plures lingvas peregrinando lucratus fueris) tum vero doctrinæ & sapientiæ adipiscenddæ ergo. Qvin etiam Menander cecinit: Erraticam vitam, sapientiores reddere. Iam si exemplis

certandum

certandum erit: multa qvidem pro tua sententia militant: multo plura pro contraria: de qvo experientia omnium temporum consulenda est. Determinate igitur vtrumq; verum esse potest. Nempe: Peregrinationem cum ratione & judicio, non susceptam solum sed continuatam, expedire. & mores exornare. (Vbi in animo, ratione, judicio & indole ipsa, cujusvis, propiqvior causa statuitur, morum ornandorũ, qvam in ipsa peregrinatione.) Absq; his plurimum obesse: qvod ex Socrate vocant: peregrinari extra se. Iam vero ad sanum in peregrinando animum Platonis lex spectare videtur. Civibus suis qvinqvagenarijs demum, peregrinandi potestatem facientis: Qvo ætatis præscripto judicium demũ, peregrinationi maturũ, intellexisse censetur: â qva tam̃ lege, qvicunq; pro ætate vel judicio, Magistrum aut fidum & consultum Achatem, peregrinatio-

 ni suæ

ni suæ adhibent, im̃unes esse convenit. Platoni deniq; partibus litigantibus, sese ita interponenti, succinit nostra hac tempestate sententiosissimus & sapientiss: quodam loco Lipsius.

Itaq;, ait, sive prisco sive nostro ævo peregrinati sunt viri magni: sed ista hic cautio est, vt id fiat, non cum voluptate tantum: sed cum fructu. Vagari, discurrere, lustrare, qvivis potest: pauci indagare, discere, h. e. vere peregrinari. Proinde Blefkeni, tuo poetæ, alium magis circumspectum opponere visum est. Tuus enim ille sua indefinita gnome, in eum te induxit errorem: vt solum illud, Varios hominum mores videre et vrbes, seu nudam peregrinationem, putaveris ad virtutem & morum elegantiam sufficere. Hunc igitur nostrum, vna cum Doctiss: Lipsio audias.

Scire hominum mores, satis est; contra q; vagari
Turpe diu, vacuum deinde redire domum

Cælum non animum mutat, sic mobilis hospes
Indocilis rerum semper, & arte rudis:
Multas per gentes & multa per æquora vectus
STELLIO, semper iners est, similisq; sui.

His itaq; Dithmare vtrinq; positis, tua ad hanc amussim exigenda est, peregrinatio: tuiq; mores, tua inquam dicta & facta, hoc opusculo tuo nobis patefacta, ante expedenda nobis sũt, quàm conclusionem, de ornatioribus moribus in te competere largiamur. quid? inquies: Nonne aulicam quoq; vitam, vbi summa virtute & prudentia opus est, ego pernoui? Nec solum comiti Ottoni à latere fui, sed & Cœsaris aulam salutaui, & Archiepiscopi Coloniensis familiaritatem inivi: Legationem (nescio qualem) Bonnensem obivi? Ecquis de mea virtute, meis moribus sinistri alquid suspicetur? Quã firmiter hinc pro virtutum tuarum cu

mulo concludas, non dicam: nam licet
vita aulica omnis esset virtutis offici
na, ego tibi nihilominus de tua conuer
satione ibidem, vetus illud occinerem:
Quam mala sunt permixta bonis, errore
sub illo.
Pro vitio virtus nomina sæpe tulit.
Opus arteficem Blefkenium lauda
bit: vbi institutam tuæ Islandiæ, ana-
lysin pertexuero. Nam si gentium &
populorum mores probos & instituta
laudata, silentio præterire: pessima au
tem quæq; apud vnum vel alterum de
prehensa, notare: vel non deprehen-
sa, confingere, ac vniversæ genti af-
fricare & exprobrare: idq; scripto pub-
lico & Patrocinio potentissimæ cuiuspiã
Reip. ad hoc invocato: hoc inquam, si
animi ingenui & probi ingenij mores
arguit: tum demum Blefkenius men-
te & moribꝰ præstans habebitur. Hanc
enim connexivam, mi Blefkeni, reli-
quo tractatu ventilabimus: Tu tant-
um moram patienter ferre & animum

ad ſingula, diligentiꝰ quã ad mores & inſtituta Iſlandorum, advertere, ne graveris

Iam vero de conſilio bonorum viro rum Typographo, divulgandi gratia excudendum dedi. Pag 13:)

Nunquam nobis perſuaſeris Dithmare, viros bonos in editionem famoſi tui libelli conſenſiſſe: ſed forsã tui ſimiles & talibus ſcriptis gaudentes: ac putidas loidorias amantes. Refer ad veritatem Blefkenianam.

Etſi vero meæ mihi tenuitatis ſim conſcius, qvi tam eleganti ſermone, quam multi delicatuli cupiunt non ſum vſꝰ, ſpero tamen & bonos & doctos, facile mihi hac in re veniam daturos, quppe qvi non tam elegantiæ, quam veritati in hoc ſcripto ſtuduerim. Pag 14.)

Camelum deglutiſti Blefkeni, & nũc culicẽ ex colas, de eloquentia, deqꝫ verbis ſollicitus: De rebus nihil. mi-

ſerum a. veritatis ſtudium, in mera & affectata mendacia deſinens.

Nam nihil, aut certe parum, ex auditu, ſed qvæ vidi & expertus ſum ſcribo, etc.)

Capite hoc, ô notarij, inq; protocollum fideliter referte: ne qvo pacto excidat: Opus enim illo erit, in ſingulis examinandis capitib9. Ad veritatem Bleſk: refer:

DE DVOBVS EPIGRAMMAtographis Nœniæ Bleſkenianæ accinentibus.

Qvum perſuaſum mihi habeam Epigramatographos iſtos duos ſat numeroſos, ſordidū Bleſkenij libellū laudibus Ironicis efferre: nihil mihi patiar contra illorum exiſtimationem gravi9 excidere. qvinpotius etiā hic Bleſ: ſtupiditatem notare viſum eſt: qui ſibi in os illudentes non agnoverit: ſed vt olim corv9, vulpem, tum pennarū ſplēdorem, tum vocis ſuavitatem admirantem

tem & laudantē, exceperit. Nam quo jure coruo pennarum splendid9 color, & vocis suavitas: eodem Blefkenio eruditions & sapientiæ laus tribuitur. Quod si conjectura hæc errat: tempesti ve Blefkenij familiaritati, se subducant moneo: ne de æstimatione propria apud bonos & cordatos omnes periclitentur: putentq; aliqvid subesse veteri verbo ponderis

Noscitur ex socio, qui non dignoscitur ex se.

Sed jam tempestiuum est vt ad ipsius Historæ Blefk: examen nos conferamus

PARTIS II. MEMBRVM II.

Nempe Analysis sev examen ipsius Historiæ, sive descriptionis Islandiæ, Blefkenij.

DESCRIPTIONIS ISLANDIÆ Blefk: Cap I quod inscribitur: qvando primum cognita sit Islandia

Anno sexagesimo tertio supra, mil lesimum quingentesimum, binæ Hamburgo naues onerariæ in Islandiam navigare decreverant.

Vectores, antiqua consuetudine verbi Divini ministrum sibi adjungere volentes, Ecclesiæ Hamburgensis ministris munus hoc committunt, orantq; vt illis de ministro despiscere, velint. Erat tunc Eclesiæ Hamburgensis superintendens Doctor Paulus ab Eitsen. Cum vero ego Hamburgi, supellectilem librariam Rostochio expectans, substitissem, familiaritatem cum Paulo & cœteris ecclesiarum ministris contraxi: adme igitur delata est prouincia, quam eo libentius, quod sitiens eram res novas & varias regiones cognoscendi, & illorum, hortationibus parens, suscepi. Conscensa igitur navi x. Aprilis subnavigavimus Aangliam & Scotiam, prætérlegentes Orcades insulas numero

Quarum

xv, quarum plæræq; incultæ propter ſterilitatem jacent. Ferovue & Hitlandia ſolæ inhabitantur. Hic altiſſimam rupem vidim⁹, quæ in ſummitate cucullati monachi caput repræſentat, vbi etiam contra omnes ventos tut⁹ eſt recept⁹, multosq; hic monac⁹ ex præſenti liberat periculo. Iunij verò xiv. Iſlandiam conſpeximus, quæ a longe apparet, vt ſi nubes hiberno tempore eſſent. Poſtero die portum Haffnefort, qui Meridiem ſpectat, terramq; attigimus.

Priuſqvam text⁹ Blef: Scholia incipiant: de duobus libellis, diuerſo tempore à me evulgatis Lectorem commonefacere viſum eſt. Nam qvum circa Aññum 1593. Rhythmi Germanici oblati eſſent autore Gregorio quodam Peerſe, nauta: maledictis & contemptu nominis Iſlandici, vndiq; refertiſſimi: occaſionem arripui libellum apologeticum pro patria ſcribendi, non ſolum

 contra

contra loidoriam Gregorianam: verũ contra aliorum scriptorum scommota, & varios de hac insula & insulanis errores, directum. Cui Anno prœdicto 1593: Hafniæ excuso, titulus est:
BREVIS COMMENTARIVS de Islandia, quo scriptorum de hac insula errores deteguntur.

Iam vero cum in hoc Blefkenij scripto plurima sint, quæ ex meo isto libello, velut prævisa, prōptissime refutari possint: quod Blefkenius ex scriptoribus ibidem commemoratis & correctis ac præcipue ex Gregoriano illo pasquillo (sic verè: quia alterā & tertiā editione autoris nomen suppressum est) suam narrationem magna ex parte hauserit, sæpius libellus iste pro Islandia, citandꝰ mihi est: & eò Lector remittendꝰ: ne mea & illius cum molestia, idem sæpius repetere cogar. Cō pendij autem gratia, libellum istũ, pro Islandia tunc editum, citantes, Apologeticum

geticum appellabimus cujus duæ sunt partes: I. De insula: II. De incolis: v-traq; per sectiones qvasdam distincta. Cœterum edito jam Apologetico, viri præclari qvorum in exteris familiaritate sum vsus, non consenti defensione: Descriptionē insuper Islandiæ aliqvalē poscebant. Emisi itaq; in publicum librum alterum de Islandia: Añō 1609. Hamburgi excusum, & hunc habentē Titulum. CRYMOGÆA: sive rerum Islandicarum Libri III.

Ad qvem etiam libellum, Lectorem in hoc discursu Historico remittere, necessum est: eâ causâ, quâ dixi superius. Vterq; vero libellus, Serenissimo Daniæ, Noruegiæ & cet. Regi inscriptus est. Nunc ad Blefkenium

ISLANDIA QVANDO primum cognita

Pag 29).

Insufficiens est capitis I Titulus: Quo tractatur: I: Navigatio Blefk:

 Ham

Hamburgo in Islandiam: 2. Islandiæ magnitudo: Etymon & adhærens glacies Gronlandica. 3: Islandiæ latitudo cosmogr: & an sit hæc Thule: 4: Islādia quando primum cognita, & à quib9 . quibusve primum inhabitata. Hæc fere, cum iis quæ singulis confusim annectuntur, capite 1: non integris 6: paginis octernionis descripto, continentur. Quorum primū vt verum sit, quod tamen valde dubito, reliqua veritatī parum consona ostendam

De I.

Primo membro videtur Blefkenius Hiatlandiam & Færoygias, Orcadibus annumerare: Orcades, inquit XV. numero: quarum plæræq; propter sterelitatem incultæ iacent: Ferove & Hitlandia solæ inhabitantur.

Sed neque sunt Fœroygiæ neq; Hetlandia ex Orcadum numero: id quod orbi magis Arctoo notius ē: neq; verisimile est Orcades incultas iacere, con-

tã qvam veterum Norvagorum Aña les & in primis historia Baronum Or cadensium: tum etiam neotericorū Ge ographorū et hydrographorum mappæ & monumenta testantur. Ac inter alia Ioann: Myritij opus Geographicum sic scribentis. Ad Septentrionē (Scotiæ) sunt Orcades Insule 30. Inter has primas tenet Pomonia; Episcopali sede & Regio castro ornata. Vide etiam Magini Geographiā: mihi & Myritiō contra Blefk: astipulantem. Concurrunt hæc & plurima, in sequentibus, qvæ de Blefk: navigatione Islandica; & multō magis de morā ibidem factā, dubitare cogunt. Hic etiam de sidero: qvā occasione Anno 1563. in Islandia remanserit; id enim studiose tacet: qvum Anno 1564. morbū causetur, cur a Germanorum navibus avectus non sit; Pag: 67.

De II

Islandia terra aspera) Nihil hic nō

vt affertur: sed a Munstero & aliis an
tea decantatum: vt & sequentia.

Centum millia longa: duplo ma-
ior Sicilia.) idem Olavus M. præ-
ter alios: vid. Apologetici, partem 1.
sectione 4 & Crymogææ. lib. 1 cp. 1

A frigorib9 & glacie nomen, quæ
8. mensib9 continuis ipsi ad hæret.)
Ex Munstero totidem fere verbis vid.
Apologet. part. 1. sect. 3. Idem etiam
Frisius, vt illic videris: vbi vtrunq;
falsum conuincitur, & Deus nobiscum
multo mitius agere, qvam hi annota-
runt. Infestatur quidem hæc terra gla
cie quam Grønlandicam vocant, sæpi
us ad boreā, rarius ad Occidentem et
Oriētem: rarissime & vix vnquam ad
Meredien: & qvū infestatur, mora gla
ciei ad littus plurimum variat: aliâs
enim littus vix attingit, vno aut alio
loco: aliâs mensem vnum aut alterum
adhæreſcit. Plærunq; ante Martium
non adest. & in Aprili vel Iunio dispel
litur

litur. Nolo a Blefkenio, nisi contra Blefkenium testimoniū hic petere, qvi se ait, Pag. 62. 65. in Martio ex Islādia soluisse in Grenlādiam, et in Iunio esse reversum: ac interim glaciem, insulam 8. mensibus cingere continuis, & naues extraneas ante finem Augusti soluere. Est autem quando multis annis continuis ne in conspectum quidem, insulæ horrida glacies veniat: vt si aūi supputentur, quibus appulerit & non appulerit, crederem hos plures futuros. De III.

Latitudinem ab æquatore habet tantam, vt circulus Arcticus mediam secet. hoc e. gr. 65. cum semisse) De Latit. Islandiæ Cosmogr. vid. Apologet. part. 1. sect. 1. & 3. vbi. pro gr. 65. leguntur gradus 45. errore Typographi. vid. Crymog. lib. 1. cp. 1. qui tamen error Typographicus ex annotata mox noctium & dierū quantitate restitui potest. Porro ex cp:

3. Blefkenij patebit, ipsum de latit: Islandiæ vt cæcum de colore judicasse: suamq; latitud: ex Gemma Frisio, ali isq; (qui illam tñ non mediæ insulæ, tribuit) vt Neandro & cet: Psittaci mo re suppressis autorib⁹, exscripisisse. Di cit enim Neander, Islandiam trib⁹ in circlum Arcticum gradibus, excurre re: ab æqvinoctiali: adeo vt mediam fere circulus ille secet: Cujus verba Blefkenius hic repetit. Visum autem est huc ascribere, qvæ Blefkenius. cp. 3 sub finem, de Latitudine Islandiæ, sive noctium & dierum quantitate annota vit: pag: 57 Tempore hiberno, ait, ante & post solstitium cum sol descen dit: atq; in Sagittario Capricorno & Aquario est, ab illis recedit, neq; su pra horizontem asscendit: donec Pis ces attigerit: igitur nullam lucem ha bent, nisi â stellis et luna: vicissim cir ca solstitium æstivum, cum Sol ad Geminos, Cancrum & Leonem asscen

dit,

die, nunqvam infra horizontem de-scendit. igitur eo tempore noctem non habent)

Aut hic prorsus insanit Blefkenius: Aut in Islandia annuum spacium nunquam vixit: Aut post homines natos omniũ impudentissime mentitur. Obstupesco ad ingenium hominis talia prodere & litteris mãdare, non veritatique contraria scribentis. Mediũ se Islandiæ, latitudinem habere gr. 65. 30. & nihilominus lucem nullam habere nisi a luna & stellis, dum sol integra tria signa Zodiaci permeat. quod si hæc ipsa de mensibus caliginosis, ex Munstero, Vadiano, Olao Gotho (suo fautore & Patrono historico, inq; de scribenda Islandia fulcro præcipuo) habere professus fuisset, ignoscendum ipsi foret. Cum vero non audita, sed visa et cõperta referre se dicat, quis læso ipsius cerebro, & frõti, cerussam profuturam illinere qveat? Quis oculis

ipsius, ad solem meredianũ, in ipso sol-
stitio brumali, supra horizontem corpo
raliter, vt sic dicam, extantem, caligã
tibus, idoneum collyrium præstet ʒ

Latitudo Scahollti sedes est quæ
Episcopalis ad Meridiem. non Orien-
tem, vt Blefkenius falso annotavit:
Pag: 26: Observata est gr: 64. & ali
quot min: Et Bessastadij, vbi Blefke-
nius commoratus dicitur, & præfe-
cti residẽtia est, Latit. etiam 64 gr.
deprehenditur. vt fere in vicino tra-
ctu lateris meridionalis. vnde pro nu-
mero accedentium minutorũ, diei bre-
viss. quantitas exurgit: alibi quidem
3. hor. 30. m. alibi paulo alia. Sed omis
sis rationib9 sphœricis, rude vulgus &
istius tractus accolas, ac oculorum ex-
perientiam adeamus: testantem identi-
dem: ipsum corpus solare, supra hori-
zontem, in brumali solstitio extare con
spicuum, tanto circiter temporis momẽ
to, vt diximus. Tantum abest: vt sol-
a suo

a ſuo in Sagittarium ingreſſu, vſq; dū Piſces attigerit, h. e. â. 12 novemb: ad 9. Febr: infra horizōtem deliteſcat: & vt Iſlandi tanto tempore lucem nullam, niſi, a Luna & Stellis habeant: vt hic vir, ſine omni verecundia, contraq; omnem ſenſum communem aſſeverare audet. Quid autem eſt: ſi hæc inſania & amentia non eſt? Quid quæſo fidei ſcriptori huic in aliis reb⁹ habendum erit: in re tam inſigni & manifeſta, adeo audacter falſa aſſerenti & experientiám propriam alleganti?

Refertatur ad SAPIENTIAM, VERECVNDIAM & Veritatem Blefkenianam. Cap. I indagátas·

Huius inſulæ (Iſlandiæ) extremitati, Aqvilonari objectæ ſunt inſulæ quæ Ebudæ vocantur. Pag 21)

Qvum Iſlandia a Miredie habeat Orcades & Scotiam (teſte Blefkenio, pag: 58.) ideoq; etiam Hiberniam & huic adjanentes Ebudas inſulas: teſte

Myritio: manifeste falsum est extremi tati Aqvilonari Islandiæ objectas esse Ebudas, nisi Blefkenio Aquilo & Meridies idem sint.

An vero ex istis (Ebudis insulis) sit ea, qvæ Ptolomæo & veteribus est Thule. an vero Islandia etc.)

Legatur Crymog. Lib. 1. cap. 1 vbi aliquot firmissimis argumentis ostenditur, Islandiam non esse Thulen.

De IIII.

Huius gentis originem paulo altius repetam, sequutus fidem Annalium Islandicorum. Anno Christ: 900. tempore Alebrandi Episcopi Bremensis, Nobiles aliquot ex Orientali Frisia, & ex agro Bremensi, versus Septentrionem novas inquirere regiones volentes, ex Visurgo classe sol uerunt prænavigantes Orcades, in sulam hanc, habitabilem quidem sed nivosam, in venerunt in vltimis Europæ finibus. Cui propter frigus et ri

gorem, Islandiæ nomen dederunt)

Qualem se Cosmographum Blefkenius probat, talem quoq; historicum & chronologum: Asinum, me Hercle, ad lyram: quod vel hinc constabit: dum Alebrandum Episcopum Bremensem in Annum Ch. 900. incidisse affirmat. Id quod lōge aliter se habere, Chronicon Bremense indicio est: quod Anno 1579. Hafniæ edidit & D. Friderico II. Daniæ Noruegiæ, etc. Regi Sereniss: dedicavit, M. Andreas Vellëius, vir multæ Lectionis & non vulgaris historicus. Cuius Chronici vetusti autor, ipsi Alebrando Synchronos fuerat, eidemq; supervixerat. Hic tradit Alebrandum sepultū esse An: 1043. sedisse autem decennium: initiatus igitur est Anno 1033: & Blefkeni⁹ annis 133. vt minimum, â vero abest. Qui quum Historias suæ gentis (si Germanus est: nec enim id hactenus mihi constitit) aut vicinarum, non ale

ter calleat: quis ipsi de rebus exterorum quidvis referenti, fidem non abrogabit? Refer ad Veritatem Blefk:

Secutus fidem Annalium Islandicorum)

Os impudens, cui aliâs ne vera quidem, forte fortuna dicenti, fides haben da: censente Aristotele, de mercede mendacis. Quid hic vir. non audebit in aliis? qui aduersus Añales tam sit frōtis perfrictæ: quos tamen conscius sibi est, se nūqvā novisse aut cōsuluisse: eosq; igitur, si his discrepantia tradeset, inæternum cōtra se testari, utpote, vivaciores: quā ut cum unius alteriusve hominis ætate occidant. Annales omnes Islandorū, te Blefkeni, falsitatis arguunt, omnesq; uno & concolore calculo te condemnāt: tum de tempore inventæ Islandiæ a primo gentis conditore, Ingulfo, Baronū Norvegensium propinqvo sangvine oriundo (inventæ inquā, primum, post tres alios famo-

sos

sos nautas: qui inventam non incolu-
erunt) Añō Christi 870. & ab eodem,
post quadriennium, cum sociis plusqu
am 400. occupatæ & inhabitatæ:
tum etiam de primis inventoribus &
incolis: qui & vnde fuerint. Nempe
non Bremenses aut Frislādi: sed Nor-
vegi: non ex Francia, vt tute scribis,
sed ex Norvegia, sedes transferentes,
Crymog. lib. 1 Cap. 3, Vnde porro
Blefkenium putem suū habere figmen
tum, dicam: Nempe vetus rumor est:
Episcopū Bremensem, Noruegis Bran
danum dictum (quem Alebrandum in-
telligere liceat) legatos cum sodalitio
monastico misisse, ad fidem Christian-
am in Septentrione indagādā, de quo
vid. apologet. part 1 sect. 14 Cui re-
lationi fabula miscetur: de nautis ist-
is Bremensibus, ancoras in cetorum
dorsa, ait Munsterus, figentibus. Lega
tioni aūtē isti, si quid veri subest, pote-
rat fieri, vt hi Islandiam attigerint:
 sed

ſed habitatam: utpote, cui Chriſtum jam annunciaturi eſſent. Verum de fide hujus narrationis parum laboro, ut cujus nihil noſtra intereſt; neq; in Annalibus legitur.

Nec nobis Blefkenius quicquam ex ſuo Olao Goto, quem is Magnum vocat: contra noſtrorum Annalium fidem perſuaſerit, ut ſcriptore exotico, & dubiæ fidei, nec ſine nota publica. Legatur Apologia Peteri Parvi Roſefontani Equitis Dani contra Fratres illos Vpſalenſes: Ioannem & Olaum nobile ſc. par hiſtoricorum, Danorum nomine ſcripta, Anno 1560. ad D. Fridericū II. Daniæ Norv. &cet: Regem. Quin potius: quum ſe Blefkenius ad fidem Annalium Iſlandicorum. aſtrinxerit, illorum tenore & judicio, ſtat caditq;: quem ſi non abſolverint, condemnabunt: nihil eſt tertium. De tempore autem inventæ Iſlandiæ, primisq; incolis, qui & unde fuerint, contra-

tra quam a me ſcriptū eſt: ex fide noſtrorum Aña lium, inæternum nil vnqvam probabit. Quæ præterea Blefkenius addit de navigatione Bremenſium in tenebras & voragines Olavianas, qvum ſomnium illud nihil ad nos pertineat, refutatione non dignamur: Dum tamen omnibus conſtet, eum neque ad hoc Aña lium noſtrorum ſuffragiis niti, ſed ex Phantaſia Olauiana hoc ophobalſamum hiſtoricum expreſſiſſe: nec enim tā ſtupidi fuere noſtrorū annalium concinnatores vt ſub ipſo Polo, illo āni tempore quo mare glaciale tentare ratibus liceat, tenebras ſtatuerint.

Cumq; vlterius ad Septentrionem navigaſſent, circiter CC. miliarib9, aliam, Inſulam invenerunt, quam per antiphraſin Gronlandiam nominarunt, Longius verſus Septentrionem navigare conantes, per mare Glaciale, ſive Concretum, diu glacie prohi-

biti, tandem magnis laboribus, exglacie eluctati, in vortigines maris (quarum etiam meminit Olaus Magnus, lib 11) & tenebras densissimas inciderunt vnde maris æstum singulis diebus provenire, multi rei nauticæ periti ad firmant. In his tenebris & vortiginibus ista classis, vna navi excepta, periit. Qui fuerant seruati, post diuturnos labores & pericula, per mare Tartaricum navigantes, in calidissimam, venerunt regionem, Sinum maris amplissimum ingressi, in vicinam terram descenderunt. Cœteri, post longam navigationem, has voragines vitantes in Moscoviam appulerunt, inde per mare Balthicum Bremam reversi, Alebrando Episcopo cum parte predæ, hæc retulerunt.

Hic constabit Lectori, Blefkenium hoc historiæ suæ auctarium, ex Krantij præfatione in suam Norvegiam emendicatum esse, autoris suppresso nomine

vt

(ut solet)& sententia inversa: id qvod ex collatione, Lector facile deprehendet. Præcipue autem de reditu Frisonum, Bremam, per Moscoviam & mare Balthicum, Krantius ne somniavit qvidem: Qvem si Blefkenius ex mari Tartarico, in Balticum, itinere navali factum sentit, jam Svesia & Norvegia, insula forent: qvod manifeste falsum est. Interim hinc apparet Blefkenium suos centones aliunde consuisse: sed aut mutilando, aut deteriore auctario locupletando aliorum sententias: qvum tamen pag. 6. se vix nisi ab aliis omissa scripturum dicat. Refer ad Veritatem Blefkenianam: qvam & seqventia illustrabunt.

Id tantum hoc loco contra Bremensium illam navigationem, cujus autor nobis Blefkenius, addere visum est: Autorem Chronici Bremensis, Alebrando superstitem: qvum Alebrandum alias in cœlum tollat, & quidvis ipsi-

tempore gestum ad laudes eius conqueat, eum non fuisse navigationem hanc tam celebrem & Alebrandi vt Blfke- nius ait(qvod Krantzius tñ Alebran- do non tribuit)auspicijs susceptam o- missurum, in qva & Terra noua, nem pe Gronlandia in venta sit, & iter ex Oceano per mare glaciale in Tartari cum, apertum, prædaq; rara & eximi a in huius rei fidem, Alebrãdo allata.

Notetur etiam, quod qvum vt dixi ex Krantzio suam hanc narrationem compilaverit: interim tamen a Kran- tio plusquam centum annis dissentiat: quà autoritate vel potius insaniâ, non video. Kranzio autem cum Chronico Bremensi, optime convienire potest. Legatur Krantius

Sed estne etiam hoc loco Blefkenius contra Blefkeniũ testis sufficiens, qui pag 61. Ait Paulum Stigotum Islan diæ præfectũ eam laudem affectasse, vt Regi suo per has maris fauces & glaciem

glaciem, ad Chynæ regnum, per mare Tartaricum, quod ab aliis sæpe, sed frustra tentatum fuisset, navigationem vel transitum aperiret.

Cæterum an frustra tentatam illam navigationem vere dicat, ex recentiore Historicorum commemoratione judicetur: quæ nobis tam Anglorum inprimis, quam Hollādorū, varias navigationes in mare Tartaricum expeditas diversis annis, inde à 1553. suggerunt: De quibus videatur Mercurius, Gallobelg: Iasonij. lib. 11 & 13: præcipue

IN CAP: II, BLEFK:

De Islandicorum religione

Islandicorum) Cur non Islandorum Blefkeni? Num tu iam demum ad ferulam & puerorum subsellia es revocandus atq; a Barbaris tuis, Patronymicorum Categoriam docendus? Sed tes ipsas videamus: quæ hic, quam capite superiore sunt nihilo minus turba-

tæ, aut veritati magis consonæ

Anno Christ 1398. administrabat Regnum Danicum Valdemarus eius nominis secundus cui adiunctum erat Norvegicum, cuius posteritas id tenuit vsq; ad Ericum Pomeraniæ Ducem ac Christophorum Bavarum, Huic VVoldemaro paruerunt & Normannorum Coloniæ Arctoæ omnes, vt & nunc Sub illo Valdemaro Islandici primum in Christiana Religione instituti sunt, cum hucusq; alienos deos coluissent.

Margareta Semitantis Danica, rerū gestarum celebritate merito, sic appellata, Haqvino Magni F. Norveg: R e*gi nupserat: Hæc qvidem* Valdemari *filia fuit, sed non Secundi: nec dū Regna hæc Daniæ & Noruegiæ coierant.* Horum filius Olaus, Anno 1 3 7 o. Daniæ Rex *designatus, Noruegiæ quoq; Regnum a funere Patris obtinuit*, Ann: 1381. *Isq; primus fuit (nequa*

quaquam vero Valdemarus II) Daniæ & Norv. & cet: Regnum postea non interruptum gerens. Quo defuncto, Regina mater, D: Margareta Danorũ & Noruegorum do minium adepta est. Anno 1387. Vid. Crymog. lib: 3. vbi hæc ex Chronico Dn. Arnoldi Huitfeldij Regni Daniæ olim Cancellarij, descripta leguntur: præterquam quod Annales Islandorum consentiant.

Valdemarus autem II. circa Anum Christi 1202. Rerum Danicarum potens, Norvegis nunquam imperitabat, eoq; nec Islandiæ aut aliis Noruegiæ provincijs. Illis vero temporibus in Noruegia rerum potiti sunt, Haquinus Suerri fili: Anno 1204. Inde Haquinus Haquini F. mortu9 Año 1263. qui Anno 1261. Islandos primum Norvegiæ tributarios fecit: Crymog: Lib III: initio. Haquinum illum in Noruegiæ regno, excepit fili9 Magnus, Mortuus anno 1280. Hunc fili

us Ericus Anno 1299. vivorum numé ro sublatus. Ericum frater Haqvinus Anno 1319: decedens. Haqvinum Magnus Erici F. prædecessoris ex filia nepos, captiuus in suecia, Rex esse desiit Año 1365: Magnū filius Haquinus, cui vt Dictum est, D. Margreta nup serat: quib⁹ Natus est Olaus Rex, vt supra. Hæc licet Añalium & historiarum irrefragabili veritate constent: Nihilominus Valdemarus II: post annos fere ducentos, redivivus Blefkenio, Res Danicas Año 1398. admi nistrat.

Pudeat te Dithmare, in cōspectu & luce tam illustrium temporum & historiarum, veritati vim facere: Multa, enim hic falsa afferuntur. I. Quod Valdemarus II. Noruegiæ aut Islandiæ vnquam imperaverit. II. quod Anno 1398: supervixerit & regna administraverit. III: Quod sub eius imperio Islādi primum facti sint Christiani

tii. IIII. Quod ad añum 1398 Islandi Deos coluerint alienos. V. Quod post quam ad Christum conversi essent, denuo in idololatriam relapsi sint: de quo post paulo. Adeo præceps noster Dithmarus, rerum nouarum aviditate et criminandi libidine, in hæc avia et absurda Historica fertur: vt rerum, personarum & temporum confusionem nil curans aut metuens, ad probra gentis nostræ, confingenda & compingenda, remis velisq; festinauerit: ex rivis autem & fontibus Historiarum, vt canis e Nilo, biberit. I nunc Lector & Blefkenio probra et cõtumelias in gentem Islandorum confingenti fidem & assensũ accomoda. Referantur hæc ad Veritatẽ Blefkenianam: supra viviq; coloribus & lineamentis exhibitam.

Porro de initijs et incrementis religionis Islandorum vide apologet: part. 2. sect 1. â fol 50. ad 59. & Crymog. Lib. 1. Quibus locis, ex Añalibus

Islandicis, ad quorum fidem Blefkenſe alligat, refertur: Año Christi 982: de fide Christiana, inter Islandos agi cœptum esse: Et 984. ædes sacras, quibusdam Islandis in vsu fuisse. deinde Anno 997. & paulo ante, auspiciis Olai Tryggonis Norveg. Regis (quamvis ille Islandiam. vt nec secuti aliquot Norveg. RR: ad annum vsq; 1261. sicut diximus, in deditionem non acceperat) Tangbrandum quendam de religione Ch. in Islandia concionatum esse, Dum tandem anno 1000, ejusdem Regis pietate procurante, in fidem Christi, publice & sollenniter juratum sit. Blefkenius igitur añis fere 400 (nempe 398) abest a vera Islandorum conuersione. Episcopi autem post annos 50: Mox constituti sunt per quorum successionem nunquam interruptam, atque in Apologet: part: 2: sect. 1. & in Crimog. lib. 1 cap. 10. descriptam, firmiter asseritur, Islandos

in idololatriam nunquam esse relapsos: nedum post annum 1398: vt Blefkenius falso affirmat.

Præter autem Annalium nostrorum fidem Blefkenio(ipso fatente)dominantem: etiã Krantium hoc loco eidem opponimus iure optimo: Qui quãvis de initiis religionis apud nos, nihil diserte: año tam 1070 Christianos fuisse, scribit. Adalbert9, inqvit, Metropolitanus Hamburg: Anno 1070: vidit ad Christum conversos. vbi qvantum ad Isleif: primum Islandiæ Episcopum, legendum est 1057.

Constituerat Rex Voldemar9 cum primum Christi doctrinam profiterentur in islandia Episcopos diuos, vnum in Scalholden in Orientali plaga: alterum in Hollen ad Occidentalem solem)

Satis dictum jam est: Valdematum nullum vnqvam, nedũ Secundũ, imperasse Islandis: nec Ecclesias aut

 Episco

Episcopos constituisse: Sed propter situm Scalholltiæ & Holensis residentiæ hæc non incastigata dimittenda. Scalhollitiam enim in Orientali Islandia collocat: qvæ in Meridionali: & Holas in Occidentali: qvæ in Boreali, sitæ sunt. Ac interim se ad Heclam montem profectum ait: Pag. 66. qvæ via, a Bessestad: præfecti residentia, & Blefkenij, ut scribit, hospitio, per Scalhollitiam ducit. precipue: si per locum foro aduersario deputatū, vt ait, iter habuit, Et mirum est, hominem tam sagacem, dum illac iter haberet, de Cathedra Scalhollensi nihil sciscitatū esse, si ipse nō vidit, aut adijt. Quod quis Blefkenio novitatis avidissimo, credat? Heclam vero, ad quam profectus, parum aberat, quin fumo & cinere strāngulatus esset (infra pag: 67) in Boreali Islandia sitam asseverat: cap. 5. qvum tamen Scalholltia non procul distet: milliari vno aut altero:

ac proin-

ac proinde Islādiæ meridionalis mons sit. Vah, Blefkeni: De circulo Arctico & æqvinoctiali (cap. 1.) deq; gradibus & climatibus, solis ascensu & descensu in Zodiaco (cap. 3) garrire aliquid audes: qui dum in Islandia esses, mundi cardines, Bæotica minus sue, discernere noras. Desine igitur Caracallæ vendere nummos: detecta fraus est: periitq; suo sorex indicio. Quod ita fato factum esse quis dubitet: ut sc. tu ob tam crassa mendacia (ad qvæ coarguenda, non Annalibus, nō documentis aliis qvam cœlo & terra: h. e. ipso, locorum situ, hactenus immutato, opus est) in aliis plærisq;, si non aperte mendax: vanus tamen & suspectus haberere.

Cum vero illa, de qva dixi, a rege Christiano ecclesiarum in Islandia facta esset reformatio, alter Episcoporum in Scaholden cum populo facta conspiratione, Evangelij doctri-

am excutit, &, Rebellione facta, Regium Præfectum interficiunt.

Apostasiæ & rebellionis crimen, eadem opera hoc loco Islandis obijcit: sed violata veritate: vt in Crymog: ostensum est. Præterea confundit duas res gestas, a diuersis: diuersis quoq; & locis & temporib9, quæ leguntur Crimogæ. lib. 1. in Christian. III: Quarum altera gesta est Año 1539. altera 1550: & illa Holensem, hæc Scalholltensem Episcopum concernebat. Sed Blefkenius malè omnia confudit, & peruertit: tempora, res, personas, loca: vt mali coci, jura: quo se rerum & Historiæ penitus ignarum, ac interim egregium balatronem, nouitatis flagrantem desiderio, strennue probet: ac saltem aliquid scribere, & Lectoris aures detinere velle: & commentarios de Islãdia, siue veris siue fictis rumorib9, supplere. Verum enimvero, motibus istis, non apostatia neq; rebellio gentis, vt

tis, vt dictum est, suberat. Ambo isti Episcopi Pontificiorum favebant doctrinæ: nec reformationem a pientissimo Rege institutam facile admiserunt (quod quamvis laudem non meretur: apostasia non erat) Quare Regij defectionem metuentes, mature occurendum statuebant, missis Legatis qui subditos in officio continerent: in quo tam, vel Legatis ipsis fatētib9 & laudantibus (vide Huitf: Chronicon) ipsi sponte subdit, perstiterunt. Nō igitur defectio seu rebellio gentis, vt nec eiusdem apostasia: sed vt dixi, duorum Episcoporum pontificiorum adversus reformationem Ecclesiarum, reluctatio quædam, aut verius tergiversatio, Legationi Regiæ causam vel ansam præbuit: vide Crym: loco citato. Tantum ergo noster hic Erro, a meta veritatis, etiam hoc loco aberravit: quantum a Germania aberat, qvum Islādiam, Lusitaniam, Numidi

am, Regnumq; Tunetanum & Marocco, pererraret.

IN CAPVT III.

De Islandicorum vita & moribus)

Hæc Helena belli, mi Lector: hic Blefkenio scopus, hec meta & finis propositus fuit: vt pretexu reliquorum añexorum, miseræ alioqui satis, sua pauperie, frigorib9, &, vt Do mino placet Blefkenio, barbarie, genti, aliquo demum modo insultaret: eamque despicatui haberet. Ad imitationem nempe aliorum scriptorum quorūdam, sed longe acerbi9 et atrocius: vnde hoc caput, reliquis lōge est prolixius, lōgeq; copiosius. nam quid aliud afferret noui ipsius hoc opus? Quorsum añis 40: & diutius, omnes huc ingenij nervos intenderet: si non contumelijs & probris alios vinceret?

Leonem, vt ferarum generosissimā: aiūt a prostratis hominibus abstinere, etiam lacessitum, si ipse illæsus fuerit

fuerit: sed quatere et sternere solum, non vnguibus lacerare: atq; ita dimittere. Vnde Ovid.

Corpora magnanimo, satis est prostrasse leoni.

Sed ô nostram feram, ferum inquam hostem Ditmarum Blefkeniū: qui cum Leonis feritatem æquet, ab eadē tamen quadrupede, genorisitate vincitur & clementia. Scriptores etiam, magni alioqui nominis, hacten⁹ multa in nos, ex plebe & vulgo nautico hausta cōgesserunt: multa quoq; alij glossaspides, quos scriptorum nomine non dignamur, nunc rhythmis, nūc rumore, in gentem nostram euomuerunt: quorum insectatione & insultibus, quantum in ipsis fuit, velut prostrati jacuimus: interim tam Blefkeniana pietas nihil idcirco nobis pepercit, sed ferocia plusquā Leonina nobiscum egit: idq; non lacessitus. Sumendos itaq; animos existimavim⁹ & hac comtatio-

ne anatomica & analytica, ciendum velut galli aliquod canticinium, quod feram hanc, non quidem generosum Leonem sed Leænam toruam & impudentem, Islandorum famã & nomen incessentem, vertere terga compellat. Nec enim, ô populares, de victoria desperandum: quum gemmam Alectoriam ad vincendũ efficacissimam (quam in galli ventriculo inveniri, compertũ ajunt) nos gestemus, h. e. quum veritatis invictæ, quæ a nostris stat partibus, nobis conscij simus. Alectoriam autem gemmam, Milo Crotononiates, in certaminibus Olympiacis gestans, invictus fuit. Plin. lib, 27. Cap. 10: ut jam minus mirum sit, gallum gallinaceum,

Cur neqveant rabidi contra constare Leones,
Inq; tueri: ast continuo meminere fugai:

Lucretio canente. Nunc ad rem.

Hominum tria genera) Distinctio

frivola & insufficiens, pro cuius emen-
datione, lege Crym. lib. I cap 6. & 7
Plæriq; viri Island: valde superbi)
Quænam ista tam rara & a Leonis
ferocia declinãs Blefkenij clementia ?
plæriq; dicit, nõ omnes: certe hac mi-
tigatione, Dithmarus, Dithmarus non
est. Solet enim alias convitiorum hic
Hercules; vniuersaliter loquendo, om-
nes Islãdos, sub vnam Myconum coge-
re, omnes veneficij, fordium & scelerum
indifferenter damnare. vt paulo post.
Natio omnis Islandicorum super-
stitionibus dedita, &c. & alibi)
Cœterum quod ad superbiæ pro-
brum attinet, nõ inficias imus, qvin id
virus, miserando qvidem, sed commu-
ni mortaliũ fato, in nostra quoq; na-
tione, suos fautores & cultores inveni
at, neq; nos, præcipue i cõspectu Dei.
Ante oculos cujus, nil nisi culpa sumus,
excusare præsumimus. Sed in fo-
ro humano, tum demum id vitij in hac
 nati-

natione notandum fuit, historico, si eo reliquæ ab Islandis vincerentur. quod si blattero inter Superbiam & Rigiditatem ac ingenij & morum qvandam dissimilitudinem cum suis hominibus discernere novisset, immo voluisset, non crediderim superbiæ crimen Islandorum nationi peculiariter objecturum & adscripturum fuisse

Vterq; sexus in Islandia eundem habitum habet) Etiã illud tam verum quã qvod minime: Teste omnium temporum experientia. Nam de priscis: illorũ historiæ discretum vtriusq; sexus habitum satis loqvũtur. Quod ipsum ex lege sumptuaria, vestit⁹ precium vtriq; sexui discretim statuẽte, in codice LL arguitur. De nostra vero ætate si quis requirat, contra nugatorem res ipsa testatur.

Natio omnis Islandicorum admodum dedita est supreſtitionibus, spiritusq; familiariter ipsis servientes habe-

nt

nt. Ii enim in piſcatione tantum ſunt fœlices, qui noctu a Dœmone ad piſcationem excitantur. Quamvis verò Euangelij miniſtri in dehortando ab iſta impietate omnem diligentiam adhibent, tam alte tamen hæc impietas in mentibus illorum hæret, & radices egit, itaq; ſunt à Sathana faſcinati, vt nullam ſanam doctrinam & dehortationem admittant: Imo Diaboli opera oblato pretio, ventum ſecundum pollicentur, & præſtant (quod mihi vt poſtea dicetur (compertum eſt) Simile Olaus Magnus de Finlandis ſcribit lib. III)

Idem noſter Iſlandomaſtix ſuprà, pag: 26. & iiſdem fere verbis tradit: Dœmones ſibi ſeruientes & familiares habent tanquam domeſticos) Repertos autem eſſe olim veneficos & veneficas aliquot, tam hic, quam alibi gentium, quis neget? Sed viciſſim: Quis præter Blefkenium tam impiè audax &

 effrenis

effrons, vt propterea totam nationem Veneficij cõdemnet? Non secus ac si qvis vniversam nationem Germanicã propter lamias vel strigas passim & sæpe ignis supplcio affectas, Magiæ diabolicæ & veneficij insimularet. O pessimum Dialecticum qvi toties acer bo cum opprobrio nostri: a specie con- cludit ad genus. Miror si nulla exstet editio Dialecticæ autore Satana: qvã verbero hic seqvatur: Hominum enim qvos sol vnqvã vidit, nullus sic argu- mentari docuit: Extat autem lex in Codice nostro de veneficis et incantato rib9, capite plectendis, eorumq; bonis si habeant, confiscandis. Titul: Mañ- helge, cap. 2.

Naves qvoq; cantando, etiam se cundo vento, immobiles retinent fere Et profecto mirum est; qvod Sathan cum illis ita ludat, Remedium enim illis in retentione navium monstravit excrementa scilicet puellæ virginis

si pro

ſi proram & certos aſſeres navis hoc vnguento illinant, hoc fœtore ſpiritum fugari et abigi docuit. etc)

Ne vero hoc ſimpliciter & nude de noſtratibus pronunciet, exemplū piſcatorum appoſuit: & alterum de incantatis et retentis navibus: ejusdemq; incantamenti remedio valde ridiculo & ad ſuum palatum competente: cuiꝰ fides penes ipſum ſit: Noſtri iſtas fœditates nec norunt nec requirunt.

Sed veneficia Iſlandorum expertus eſt ipſe Dithmarus: vt infra pag 70. dicturꝰ eſt: vbi vnicum ſaltem exemplum allegatur: ab ipſo, plura, ſi habuiſſet, non relicturo: de quo ibi pauca. Quod quamvis verum eſſet: debueratne reminiſci Blefkeniꝰ: Vnam Hirundinem non facere ver?

Olaus Magnus ſimile de Finlandis ſcribit) Arcades ambo: Accio enim idem quod Titius: Aveſq; concolores vnâ volant. Nec Bleffeniꝰ nobis aliter

pepercit, quam suis Finlandis Olaus: sed an pari jure vterq;, mihi de Finlandis vtiq; non constat: De Islandis testor Veritatē: sum̄a hic injuria (si pauculos excipias) affectos.

Sequitur de victu Islandorum ex alijs scriptoribus apud Blefkenium repetita nænia: de quo, vt reliqua vivendi ratione, vide Crimog: & Apologet: locis citatis, superius.

Advenientes in portum filias nubiles secum habent, hæ; postquam a nostris exploraverint, an domi vxores habeant: si non habent, pro pane, aut biscocto, aliave levissima re noctem promittunt. Interdum parentes mensem vnum, aut quandiu manserint, concedunt filias vel gratis. Ex eo concubitu si facta fuerit gravida, parentes maiori quam antea filiam complectuntur amore, natamq; prolem annos aliquot educunt, donec aut Pater revertatur, aut futuro genero in dotem a addunt cum

addunt cū filia, qui minime quod e Germano sangvine natum est, contemnit: Si quæ virgo cum viro Germano habuerit consuetudinem, in honore apud illos est: Proptereaq; a multis petitur procis. ac fuit ante hoc tempus cum stupra, qvæ qvidem extra sanguinem & proquintitatem fiebant, nullam haberent infamiam: Qvam longe vero hæc natio ab illorum moribus abest, qui summam dotem in virginitate sitam esse ducunt: vt Petrus Bembus in sua Veneta historia lib: 6 testatur vbi ita scribit: Portugaliæ Regis nautæ mare Rubrum ingressi, complures nigrorum item bonorum hominum ac bello fortium civitates adierunt, qui natis statim fœminis Naturam consuvnt, quo ad vrinæ exitus non impediatur, easq; cum adoleverint. sic consutas atq; coalitas in matrimonium collocant, vt sponsi prima cura sit sic conglutinatas puellæ oras

ferro interscindere)

Sterqvilinium commotum, magis fœtet: id qvod vsu venire, in excrementis historiæ Blefkenianæ, proculcandis, res ipsa probat: qvæ libentius intacta reliqvissemus, nisi â silentio nostro, vt cōsitentiū, famæ periculū immiuere prævideremus: prævideremq; atrocitatē calumniātis, lectorem nobis æquiorem reddituram: nisi enim ipsius hic verba, repetentur: quis crederet, tanta nos ab eo injuria affectos, tam diris male dictis & probris lacessitos? Calumniatus quidem est alius, nempe Cerdo ille nautic⁹ Gregorius Peerse, supra commoratus, quomodo etiam hic ipse Dithmar⁹: Scortationes nēpe & Adulteria in Islandorum gente, sceleris loco non haberi: etc. Cui etiam Apologetici part. 2. section. 12. responsum est. Sed Blefkenius vt malidicentissimum genus hominum, virulentia pro-
brosa superet, addit. De filiabus â

parentibus prostitutis: idq; cum laudis affectatione: deq; ipsis puellis nautarum amplexus, omni posthabito pudore, sollicite petentibus.

Tolerabilius foret: si hæc ab uno, aut altero designata mentitus fuisset. Sed quid potest ipsius universali vel generali calumnia, quam iam toties notando, fess⁹ sum, atrocius fingi? Fuit, inquit, ante hoc temp⁹, cũ stupra extra sanguinem & propinquitatem nulla haberet infamiã: etc) Ain' tu scel⁹, stupra apud Islandos nullam habuisse infamiã, extra sanguinis proquinquitatem patrata? Quid igitur sibi volunt antiquissima gẽtis nostræ statuta, (præter ea quæ afferuntur in Apolog: Part: 2. sect. 12) in Codice LL: honestati & sacro iustitiæ rigori dicato præscripta? quæ delibantur in Crym. lib. I: cap, 8 quod est de Nomothesia veterum Islandorum: ubi legatur Titul: De Coniugio: Quo, nõ solum stupris,

rapfui, adulterio, incœstui &c: Sed etiam basiis, sed amplexibus clandestinis, licet stupro non conjunctis, pœna infligitur grvissima: Et basiis quidem, pœna exilii, si invita fœmina fierent: si consentiente, trium marcarum Islandicarum: ne dum ipsi stupro: cujus pœna pro diversis stupri speciebus variat. Nam vt adulterium & incœstum taceamus: ex solutis, liberæ stuprum fuit gravissimum: Capitis nempe diminutione (arrige aures sycophanta & stuprorum scriptor) capitis inquam diminutione maxima mulctandum: Satisne hoc intelligis Blefkeni? Hinc liberæ stuprum capitis diminutione minore, h. e. exilio sive deportatione plectebatur. Ancillæ vero stuprum, trium marcarum Islandicarum satisfactione. Qvæ sancita vetustissima, cum recensioribus Regum edictis, postqvã in eorũ potestatem Islãdia redacta est, contra Os illud tuum Blefkeni, obscœ
num

num & effræne, in conspectu omnium mortalium testabuntur. Nequaquam igitur, o bambalio, gentis isti⁹, quam ex Bembi relatione, nostræ Nationi tantopere præfers, acu & filamentis, nostratibus ad virginum custodiam opus est: quarum si nonnullæ honestati minus sponte pareāt, parentum & tutorum metū coërcitæ, tam Germanorum quā aliorum, quorumvis insidias vitare discūt. Nam vt stupratorum pœna fuit modo dicta: ita stupratæ, scel⁹ non impune auferebant (nisi vim passæ & de illa intra lege præstitutū tem⁹ p⁹: horas sc. 24: protestatæ) sed jure Veteri & Novo, exhæredādæ pronunciantur. Nihilominus Stupra infamiam apud Islandos nullam habere: Quin & filias leuiter, Imò laudabiliter ab ipsis prostitui, Blefkeni⁹ convicïatur? Itane vero: si infamiam non habent, siq; illud Blefkeni, de prostibulis tuis verum est: quorsum quæso com

memorata illa honestissima statuta, in vtraq; nostra Rep: noua & veteri? Quid igitur sibi volunt stupra, olim et postea cœde & sãguine expiata? Quid Faber ille insulæ tyrannicus præfectus: ob libidines & alia turpiter designata, Anno 1360. in boreali Islandia fœminæ auspicijs, aperto marte & ferro, cum sociis non paucis impetit⁹ & impune occisus, Magno Erici filio, noruegieæ & prouinciarũ Rege? Quid Ionas Guttormi⁹, cogn: Skraueisa, insulæ pernicios⁹ Nomophylax, & Fabri illius studiosus assecla, pariter impune mactatus, eodem conflictu? vt reliqua omittam: qvæ recensere longũ est. Nõ caruit igitur stuprum & libidines, vti tu, propudium hominis, impudentiss: calumniaris, infamia: multo min⁹ parentes filias vulgo prostituunt: quin poti⁹, lepidissime Dithmare, hæc comminiscendo, pudorem omnem prostituisti, prostibuliq; frontem

cum

(cum effrons ipse sis) assumpsisti: vt in aliis permultis. Martialis itaq; dicto & consilio audientem te præstes.

A Chione saltem, vel Laide disce pudorem

Sed quid est, quod prolixe cum hoc homine agam, antea toties violatæ veritatis conuicto? quũ mihi certo certius persuadeam, eum cum hac maledicentia sua apud viros bonos explosum iri?

Inter potandum, heroica facta suorum decantant, non ex certa aliqua, compositione, aut melodia, sed prout cuique in buccam venit, Neque cuiquam licet vessicæ exonerandæ gratia, a mensa surgere, verum in hanc rem filiafãiliâs, aliave puella aut mulier semper ad mensam stat, intenta si quis innuerit, innuenti matulam sub mensa suis manibus ministrat, cæteri interim more suum grunniunt, ne quis strepitus audiatur: effusa vrina, pelvim perluit, rursusq; suum officium

volenti offert: atq; inciuilis habetur qui hunc morem detestatur. Advenientes osculo excipiunt, seq; invicem conspiciunt, & contemplantur, si forte, pediculos qui illos propter lini inopiam maxime infestant, repentes in vestibus videant: si viderint alter alteri tollit, & quoties vnum sustulerit, toties aperto capite alteri gratias agit, atq; hoc invicem agunt qvoad vnum viderint. Noctu Paterfamilias cum tota familia, vxore, & liberis in vno coenaculo cubant, laneo panno tecti qvi ab illis conficitur. Atq; ejusmodi pannos sine stramine aut foeno supposito substernunt. Omnes vrinam in vnam matulam nocte effundunt, qua mane faciem, os, dentes, & manus lavant).

Quid tu, babale, de nostra poësi & carminum ratione, in lingua nostra, adeo peregrinus, nugaris? Immo contrarium verum est: nihil tam minutũ cantatur, qvod certam & compositionẽ

& melodiam nō habeat. Et ad poësin qvod attinet: existimo, præter tres linguas orbis præcipuas, vix ullam magis operosam habere carminum rationem, qvam nostram. Qvoad Musicā & melodiam, non fuerunt adeo amusi nostri homines, qvin instrumenta Symphoniaca ipsi artificiose facerent, & melodiam vel musicam, ut vocant, figurativam, recentiore memoria noverint. Sunt etiam, qvi cantiones 4. 5. aut plurium vocum excogitent ipsi, & non imperite concinnent.

Nec cuiqvam a mensa surgere licet)

Spurcus ille rhythmista Germanicus, cuius hactenus mentio sæpius facta est, circa Annum 1560: Islandicam gentem fœdis probris deformans, porci nomen et insignia meruit, in Apologetico, part. 2. sect. 14. quem porcum, ut satis apparet, noster hic Blefkenius devoraverat: nihil enim fere in illo reperitur: quod ex hoc

non exactissime depromseris: Immò: Si Pythagoricorũ Metempsycosis locũ habeat, diceres Porcum istum animitus siue animâ ten⁹: imò quod majus est: corporaliter in Blefkenium migrasse: idq; ita esse, diligenti⁹ intuentes fatebuntur.

Hominem autem perniciosum, Suis notari hieroglyphico, Ægiptiorum traditiones luculenter testantur: ex quorum philosophia paucula añotâti, aurem lector patientem, accomodare velis.

I. Sus, Natura animal est admodum vitiosa, pruritu impotens; ait Ægiptiacæ sapiẽtiæ mysta, Pierius; II. Cõstat lac ejus bibẽtium corpora viti ari, lepraq; & putida scabie contaminari. III. Qvin etiã frequens suillæ esitatio, aciem obtundit ingenii; IV. Ad hæc maleficum ẽ mõstrum; quia satis cladem non exiguam infert, damnosamq; inde paupertatem facit; dum teneriorem segetem, nõ modo depascit, sed fœde proculcat & rostro eruit:

prima

vnde Ovid: *Prima putatur*

Hostia Sus meruisse mori, quia semina rostro
Eruerit pando, spemq; interceperit anni.

V Itaque Salaminij, lege statuerunt, vt eorum suum dent s attererētur; qui seg.tibus cladem aliquam attulissent, de quo etiam apud Belluenses publice sancitum est

Hæc fere inter alia, Pieri⁹: quæ singula, in nostrū & porcum Gr: & porcivorum qvadrant Blefkenium: Porcinam enim indolem vtriusq; de Islandia scriptum loqvitur: vt ex applicatione patescit.

Et de Gregorio isto, qvædam in A poleget: loco citato: 1 Blefkenius vero, sana ne sit, an vitiosa natura & cōplexione: vel ex priore capite huj⁹ tractatus planum evadit. 2: Scrophæ deinde jam sæpi⁹ nominatæ mammā & lacte nutritū, naguit pruriens ad probra & contumelias ingeniū: adeoq; calumniæ lepra infectū. 3: Ex hac diæ-

ta obtusi⁹ autoris nostri evasit ingeni-um: quod vel ex notatis hactenus liqui dô constat: nisi nos propter solstitio-rum, & quam superius descripsit, pro-pe trimestrem caliginem, nihil videre Dithmarus putet. Qui iam talem in-dut⁹ animum, vt sus rosetum & sata intrās, virtutum segetem, quam cavil-lando & criminando, depast⁹ non est, invido silentio, proculcavit: gentis in-quā nostræ Historiam scripturus, lau-dabile quidvis, aut deformavit aut o-misit: cœnum & sordes apud vnum & alterum, ex sentina plebis infimum forsan deprehensas, sed omnibus, in-differenter aspersas, rostro repando alte volutans, ac mentiēdo exaggerans atq; aggravans, graveolentiores reddi dit: vnde nomen Islandorum deinceps inglorīū & omni laude vacuum esset: quæ paupertas longe foret intolera-bilissima. 5: Lege igitur Salaminio-rum, & Belluentium: famæ nostræ se-getem

gelem vaſtanti apro, dentes cōfringen di erunt haud imerito. in quem vſum dentarpagam hanc, vel ſi Plautinum dentifrangibulū malit, conciñavim⁹, noſtroq; huic tam familiari ſc. amico, & ſtreñuo hyaphago, Lucretij hymno parentavimus, dicentis;

Deniq; Amaricinum fugitat ſus, & timet omne
Vnguentum, Nam ſetigeris ſubus acre venenum eſt
Qvod nos interdum tanqvam recreare videtur
At contra, nobis cœnum, teterrima cum ſit;
Spurcities: eadem ſubus hæc tam munda videtur;
Inſatiabilter, toti vt volutentur ibidem.

Hæc ita ſe habere, de Blefkenio ip ſi⁹ monumenta loqvuntur, quorum nu cleum, præſens Pagina, ipſiuſq; de Iſlandia libellus continet: De convivātium lotio: de ſalutantium pediculis: & vna dormientium matulis, ac lotione:

devoratisq; morticiniis etc.) Monstrãt hæc evidentiss: qvibus cum Ditmarus ille sæpius & libentius conversatus sit: nempe cum plebecula viliore, cujusmodi ob durum paupertatis telum in ipso hæret littore aut misera piscatione: aut piscatorum eleemosynis vivens & loca mediterranea, propter inopiam & ig nauiam refugiẽs: specusq; habitat subterraneas alicubi, sed rarissime: plærisq; enim casulis humilib⁹, pellendo Iovi extructis, vtuntur, sicq; delitescere malunt vno loco, quam hostiatim mendicare. Hæc pauper plebecula, si quid tale designavit, qualia huc, ad historiæ suæ supplementũ Dithmar⁹ adscivit: qvœso, quo jure, vniversæ genti, paucorum nota inuritur? Cogor enim eodem refellendi, quo ille scribendi & asserendi, genere vti: quid inquam mi seri, abjecti, spreti (licet injuria) homunciones, ad plebem totam magis in genuam? An Dithmar⁹ in sua gente

nullos

nullos habet mendicos, nullos egenos, nullos inferioris sortis homines? O sortis humanæ ignarum & inattentissimi virum: qvis scit qvidnam serus vehat vesper? Qvis: an Blefkenio etiam ad horum conditionem res redire possint? Vnde vel hac causa pauperū insultatione abstinuisset.

Habitant vero præter egenorum turbā, in locis maritimis, viri plurimi ingenui, virtutum & morum honestate, nullis secundi: in qvorum tamen famili[a], si quædam interdum (vt vbiq; gentium) deformia, quoad mores deprehendūtur, causam ex tuo Munstero & Krantio, Bleffkeni, pete: Qui mercatores terram hanc frequentantes, cum mercib9, vitia quoq; extraneorum, invexisse ajunt: in quo vtinam veri vates non fuissent.

Hic bonos omnes compello vt considerent, quomodo religios9 Bleffkenius inde, Dei Opificis Sapientiā, Bonitatem

ẽm, Potentiam cōmendet quod vnicum supra præseferebat. Ex hac sc. contumelia proximi, varia et multiformi scribente Dithmaro, Deus laudem captabit? ô miser Dithmare: Quem tu tandem Deum facis aut fingis? illud ne vnquam legisti: Qvi calumniatur pauperem: deridet factorem eius: Deridere Deum & eundem Magnificare: sūt ne tibi Blefkeni contraria? Nō inquies: ego ista bene reconciliare possum. Væ, qui te & Deo & hominibus imponere putas. Nec enim hisce calumnijs, Divina tantum, sed & humana hospitijq; jura violasti. bieñium, si vera perhibes, hospitium Islãdia tibi præbuit: At quale hospitium? Placidumne & humanum? imò plærunq; gratuitum, Ast tu interim quam gratiam refers? Talem sane Islandicæ gentis Descriptionem, qua ignominiosior ne cogitari quidē possit, quam tamen verbo vno aut altero minus ignomini

nominioſo mitigare & fucare voluiſti. Sed detracta eſt larua & furcifer deprehenſus. Refer ad veritatem et Syncertatem Blefkenianam.

Antiquitas quidem inauſpicatum duxit, aſpidem, tecto recipere aut alere. ac interim tamen veterum monumenta, aſpidem nobis ſuppeditāt, quæ gratitudine Dithmarum ſuperet: hoſpitijq; iura ſāctius ſeruarit. Autor enim eſt Plutarcus, virum quendā Ægiptium, religione patria, aſpidem adeo familiariter educaſſe, vt menſam ipſi ſponte frequentaret: quæ quum catulos enixa eſſet, ac eorū vnus hoſpitis filium necaſſet, Parēs intellecto facinore, ipſa quoq; ſuum catulum vindictæ ergò interemit, ſibiq; ſpōtaneum & perpetuum exilium indixit. Quare Blefkenius cum ſe aſpide deteriorem hac quidem in re, præſtet: abſq; vlteriore elogio, ſat ſua miſeria miſer eſt.

Ad finem hujus tertii capitis Blefkenij

kenij, meminisse visū est convitij, quod cap. 5: ab his sejunctum voluit: De catellis hirsutis: quos difficilius quam filios a parentibus impetrari tradit. Hæc & similia, quæsita occasiōe, sparsim libro suo inserta in Deos hospitales evomere non piguit, nostrum hyaphagū Blefkeniū. Quippe vt Suilla, præ reliquis adeo parabilis est, vt ex illa, teste Plin: quinquaginta fere sapores, in ganeis confici possint: ita Dit marus ex sua devorata porcina, totidem fercula, h. e. probra, cōfecit: quibus ille animam, velut alij Caponibus, perdicib⁹, gallinis, phasianis, attagin bus &c: gulam, pascere solit⁹ est. Quē ego tum, suum illum porcum male dictis saginatum, intuentem, hiātiq; ore & ingluvie parata, dicentem, audire videor: Quanta pernis pestis erit: quanta lumbis. Cū Plautino illo nempe, seruo: Quum sc. se solum & sine arbitris domi, relictum animadverteret.

porro de hoc convitio a pueris et caniƀ petito, vide Apologet. part. 2 sect. 1. & 7. contra quod lex nostratium, de Plagio, inter alia, ibidem citatur. Est autem jocus quorundam, quibus fortūa novercata est, liberis onustorū, vt si quis hoc vel illud ab iisdem licitetur, respondeant subridentes: merces meas, quibus abundem, cernis (liberos digitis monstrantes) cur ex his aliquid non licitaris? Qvum tamen miseri parentes, naturali storga vel summos mortalium æquent. In hos forte Blefkenius inciderat & amatorum credulitate deceptus, de quibƀ versiculi:

Stultus qvando videt qvod pulcra puellula ridet,
Mox fatuus credit se qvod amare velit.

Talia in historiam suam retulerat. Et simili quoq; modo: qui Munstero & aliis ista de catulis & pueris ingesserunt, deceptos esse, dubium nō est: affectata, inquam, credulitate. Nam alio-

quia, catulos plus pueris amare: in ho‑
minem qvidem non cadere, nedũ Chri‑
stianum: Munsterus & Krantzius no
verant.

Tempore hyberno ante & post sol
stitium.) De hac insania fuit supra.
ad cap. 1. eritq; hic finis tertij capitis
Blefk: de Islandorum moribus: vt Au
torem hunc, cum suis veneficiis, suis pro
stibulis, suis stupris, matulis, (aliisq;
qvæ honeste nominari non possunt)
ptiriasi & plagio: in malam rem able
gemus.

IN CAPVT IIII.

De mirabilibus fontibus & stagnis in
Islandia

Tempestiuum jam tandem videtur
Dithmare, vt abs te promissa nomi‑
nis Diuini, h. e. Sapientiæ, Potentiæ,
Bonitatis Dei, cõmendatio incipiat,
aliterq; sese habeat: quam qvæ hacte
nus, præcipue cap 3. designata est. Ad‑
esdum igitur Lector & Blefkenium
prolixa

prolixa sc. Mirabilium Islandiæ nar-
ratione, Deum Opificem concelebran-
tem, ausculta.

Mergi rubei) istud de mergis peni
tus ignoramus & pro figmento vnde
cunque hausto, habemus. Multa enim
licet se vidisse et expertũ esse dicat Blef
kenius, tamen ex aliis saltem habet.
Non est autem absimile vero, quem-
piam animadversa hominis curiosita-
te & credulitate, nonnulla ad stuporem
vsq; fingendo, aures ipsius detinuisse.

Ther mæ) Quid est Blefkeni, quod
Thermæ aut fontes diuersæ efficaciæ
in Islandia, maiorem tibi admiratio-
nem mouent, quã eædem Naturæ ope
rationes, in reliquo terrarũ orbe reper
tæ? Et quantum ad Thermas: an fa-
ma te latuit, Thermarum Badensiũ,
Gebarsuilensium, Calbensium, a Fuch-
sio commemoratarum: ac aliarum per
Germaniam, Galliam, Italiam nota-
rum? Tune Pyrophlegetonda, Epyri

fontem Arestoteli celebratum, assigna tis qvidem causis naturalibus, lib. de Mundo, inaudivisti? Cur autem Senecam non legisti. Lib. 3 qvæst. naturalium? stuporem is tibi non naturalem exemisset: vt & Pontanus, Thermas canens Baianas. De quib9 omnibus in Apologetico.

Ad occasum insulæ ingens est Lacus fumosus) Neque huic miraculo experientia nostra attestatur: Quod si veri qvid subest, non ad Occasum, sed Meridiem, Scalhollția non procul iuxta villam Haukadal, alqiuid tale inaudiui de fontis cujusdam (non lacus) ibidem scaturientis natura: quod stupendum etiam alibi obvium habet Bleffenius: Nam et Seneca talis fontis meminit: & Ovidius de Ciconū, flumine prodidit, Metam. 15. Georgiū Agricolam evolve, Dithmare, de fonte tract9 Elgobani: Evolve Domitium Brusonium, de Silare amne: & huic astipu

astipulantem Plinium. Evolue quoq; alios scriptores, de guttis fontis Goti et lapidescentib9 si spargantur: itemq; alios: de Cepusii aqua in Vngaria, in vrceos si fundatur, lapidescente. Evolve Plinium de ciconum flumine Ovido subscribentem: itemqve de lacu Piceno. Euolve Cardanum (ad fentis, vel lacus sui algorem quod attinet) de quodam fonte, in agro Corinthio, niue frigidiore: deq; alio, cujus aqva qvū feruere videatur, sit tamen longe frigidissima.

Alius qvidam qvi cerealem liqvorem ebullit) Non hoc fictū prorsus est: sed nulli fere sunt vsui: aqua enim ista, nisi evestigio pota, evanidi saporis & sincera aquâ deterior fit: nec ad morbum Gallicum profuisse, cuiquam nostratium cōpertum est: id quod de Termis veri similius, si medicorum præscriptum accederet. porro aquas saporiferas, quare apud Senecam non admiratus

 ratus

ratus es Dithmare: quarum aliæ famem excitent, aliæ inebrient, aliæ memoriæ officiant, aliæ juvent eandem, aliæ deniq; vini saporem repræsentẽt. Cur nõ in Andro, fontem, Nonis Ianuar: vino fluentem suspicis? Cur non alium Carthagine, oleo manantem & Cedri odore stillantem? Cur non Orcum Thessaliæ fluvium? Cur non Oleosum fontem in Saxonia juxta Brunenis oppidum teste Cardano? Cur non Naxi flumen (quæ una est Cycladum) a Propertio decantatum? Apud autores quoq; probatos, aquarum, ut sapores & odores, ita etiã colores, admiratione tua digni erant. Sed hic parcior sum, quum tu fontem coloratum nullum ponas

Scissura in rupe est: si lapidem inieceris, post dimidiam horam audies illum decidentem, quasi in vasa ænea)

Innumeræ sunt ejusmodi rupturæ etiam profundissimæ: sed quod de mora descendentis in eã lapidis injecti, me-

moratur, fabulam facimus. Saxo fõ-
tium meminit nunc excrescentium,
nunc subsidentium, quos in littore vel
ad litt9 vidim9, pro maris accessu &
recessu exundare ac minui. Sed aqua
propter attractum terræ vel spec9 sub
terranei qualitatẽ aliquã, salsedine licet
careat, tamen fluviatili deterior est. De
similib9 lege & admirare Plin: quorũ
vnus in insula Tenedo, et alius in A-
gro Pitinate: Refertur & tertius satis
largus: qui singulis horis intumescat,
& resideat

In media insula Lacus qvi pestife-
rum fumum exhalat vt eciam aves su
pervolantes suo veneno interficiat)

Hunc prorſ9 ignorant incolæ: vn-
de mirum quomodo annuo spatio a
Blefkenio investigari potuerit. Inte-
rim si ita esset poterat etiam hoc alibi
stupere & mirari Blefkeni9, vt in A-
nigro Elidis flumine, referente Carda-
no, cujus aqua, piscibus & hominibus

 pesti

pestifera sit: Meminit quoque Isiodorus fontis pestiferi: & Plinius Stygis: juxta Nonarim Arcadiæ:] temq; trium fontium exitialium in Beroso Taurorū colle. vide etiā Senecæ stagnum pestilentissimum. Hæc miracula Naturæ, quū tu Blefkeni, alibi quam in Islandia, longe certiora et illustriora habere potuisses, neqvaqvam illa una aut præcipua fuit materia Descriptionis Islandiæ tuæ, uti in præfationibus, versuto prætextu commentus es: Nec enim vnicum Octernionis foliū, hæc fontium descriptio excedit: vt & sequens, vix tria habet.

IN CAPVT V.

De montibus mirabilibus.

Sunt in Isslandia montes tres valde mirabiles).

Tres quoq; Mūster⁹ & Frisius ponunt. Sed hi alterum Blefk: montem omittunt. nec immerito: Miraculis enim istiusmodi, prorsus caret. Mons

Crucis

Crucis simpliciter dict9, nullus est qui peculiare aliquid habeat. Terti9 Mũ- steri, Helga nempe: a Dithmaro etiam merito omittitur, vt notatum est in Apologet. Part. 1. Sect 14. Collicul9 enim est non mons excels9, Sed nos Blefkenij montes attendam9. Quorũ prim9, vt dixi, null9 est. Alter Snæfellds jøkull, fulgoris & tonitruis nul lo modo notabilis, sudo quoq; cœlo summitatem omnib9 conspicuam habet: ac proinde vanum est: qvod de ipso annotavit Blefkeni9. Sed niues habet perpetuas, vt multi alij. Est autem mons Occidentalis Islandiæ versus Lybonotum, maritimus, navigantibus sæpe, non obscurus directionis index

Tertius mons ad Septentrion)

Hæcla mons est: in cuius descripti one autor potiss: immoratur, & qui so lus fere hoc capite describitur: qvemq; sibi accessum narrat pag 66. vbi iter suum Heclense prolixe persequitur.

Cæterum plura sunt hoc loco, quæ Dithmari fidem elevent. I Quod Heclam dicat ad Septentriõem sitam: quũ sit Islandiæ Meridionalis mons, Scalholltiæ vicinus vt fuit supra: II Quod Heclam montem maritimum faciat: eamq; dicat a mare allui: pag. 42. Glacies (Grõland: inquit) menses tres cõtinuos circa Heclam natat: Quũ sit Hecla mons magis mediterraneus ali quot Milli: a mari distans: Hinc mihi fit verisimile, Dithmarum hunc, totam suam scientiam Heclensem ab au ditu habere, incertissimaq; fama: totũ que iter ipsius Heclense confictum esse penitus: Imõ, locorum & conditionis hujus terræ cõscius, audacter diceret, Blefkenium Islandiam nunqvam attĩ gisse: aut hic saltem nequaquam diu moratum esse, nedum biennium. Adeo enim absona a re & veritati contraria scribit: Tũ de situ Holensis et Scalholltensis cathedræ supra: Tum hic de

Hecla

Hecla: ipſamque alluente mari & glacie circumnatante. Quocirca ipſius in ſummo verſatur fides diſcrimine: id quod probaſſe oportebat.

Aliqvàndo aqvam ignitam eiicit)

Vanum: niſi de thermis in Heclæ vicinia repertis intelligatur. Aquam vero ignitam, æquè habem⁹, Blefkeni qvam tu infra, flammeam pag. 59. (qvum ferventem vt ſpero intelligi velis) qvam ignem aqueum.

Summa ibi tranqvillitas, vbi Zephiri ſpirant)

Omitte mi Dithmare, ventos & cardines cœli diſcernere velle: vt qui terram à mari paulo ante, etiam corā (ſiquidem vera dicis) non diſcreveris

Damnatorum animas hic torqveri)

Vetuſtum & anile comentū, de Orco Heclenſe: Apologet: part. I, Sect: 6. & 7. ac ſequentib⁹, ſatis exploſū: vbi pariter de Inferno glaciali. quod duplex comentum, autores & ſcripto-

res ſuos ridiculos fecit.

Hic qvid ego ſentiam, libere dicam) etc.

Imperitus ſubligaculo indutus, omnibus id oſtentat: Cæterũ nihil prorſus tibi in Phyſicis tribuimus Ditmare: vt ſubterraneos illos caminos nobis expedire poſſis: qui qvæ ante oculos, aut non vidiſti: aut viſa falſo retuliſti & ineptiſſime. qvod ex dictis ſatis liquet. Quinpotiꝰ ea, qvæ de incendijs ſubterraneis ex probatiorum Phyſicorum ratiocinio, Apolog et: part. 1. ſect. 6. pag. 12. allata ſunt nobis ſatis facient: qvæ in gratiam Blefkenij, hic repetenda non duxi. Saltem, vt capite ſuperiore fõtes, ita hic montes aliqvot igniferos, Dithmaro ſuggerere libet, in Naturæ miraculis non aliter vel minus, quam Heclam, ponendos, vt Chimærã Lyciæ montem: cuiꝰ flãma nocte dieq; immortalis perhibetur. Tum etiam Epheſi non nullos montes

Tum

Tum Cophātum Bactrorum montem. Tum Hieram insulam: itemq; Æoliam: Tū Babiloniorū & Æthiopiæ cāpos: Liparæ qvoq; tumulum, Agrum etiā, Neopolitanum, ad Puteolos: Teneriffæ Piramidem: Tum deniq; Vesuvium & famosissimam Æthnam. Quos apud suos Autores & Historicos eodem quo ego, labore, Dithmar⁹ reqvirat: aut Apologeticum nostrum consulere dignetur. Quibus adde, in Apologetico omissum, Ænocaumam montem, perpetuis ignib⁹ ardentem: autore Plinio.

Fontes plus aqvæ scaturiunt.)

Vt Historiam mundi, suis monumentis locupletare voluit Autor: Ita quoq; Gram̄ticis, nova autoritate, novoq; genere loquendi gratificat⁹ est: ad quam rem lynceus esse nolui, licet sæpiuscule designatam: qualis hic est vsus verbi Scaturio: significatione actiua & verbi Asseqvor, pag. 45. significatione

catione Passiua. Non potest, inqvit Cogitatione asseqvi, qvam horribile fuerit) Sed qvale est illud pag. 46. glacies insulā alluit. Nos vero aquæ; non solidorum(vt glacies est) alluviem & alluvionem dicimus. vt iam Blefke nō aqvam ignitam & aquam flameam omittamus: Quem iam meminisse decebat, se nō Barbaris; licet de Barbaris: sed Batauis scribere

Mare ad 2. milliar: retrocessit eo anno qvum Islandia essem)

Nēpe 1563. aut 1564: id factum oportet, ex veritate & fide Blefkenij. Habent autem Annales nostri de eruptione flam̄arum ex ipso mari, juxta promontorium Reykianes facta, Añō 1226: & 1236: Sed adeo recentem, vt Blefkenius notavit, nullam recensent. Ast vero quod mare ad 2. millar: retro cesserit, crassum est figmentum: Servat enim hodie eosdem terminos, ab avorum memoria nihil mutatos

Hæc

Hæc glacies menſes tres ſolum cir ca Heclam natat)

Nunquam circa Heclam vt locum mediterraneum, nedum 3. menſes quo tannis. Immo glacies iſta, in conſpec tum Iſlādiæ Meridionalis venit quam rariſſime. De parte autem vel fruſto huius glaciei linteis & ſcrinio aſſerua ta: lege Apologet: part: 1. Sect. 10. nihil enim habent fabulæ Mileſiæ aut gerræ Siculæ vnquam vanius

Damnatas animas in glacie torqve ri)

Protrita eſt hæc impietate plena o pinio vel credulitas Apologet. part. 1. ſect. 9.

Qvod Satanæ haud difficile)

Non continuo quod poteſt Sathan, facere permittitur: Ad cui9 Potentiam vt & Olai Goti autoritatē, fruſtra te recipis Dithmare, vt aliâs: cum tuis paradoxorum manipulis.

Navigavi ad hanc glaciem: & animad verti)

Tune igitur, tam vecors, ut de humanis vocibus, a glacie personatis, ali quid suspicarere aut veras crederes, nisi accessisses? ô scrupulum, vitæ cum discrimine Dithmaro eximendum. Sed quid hic torqueri creditū est? Animas ais, pag. 47. ô sapientiam Blefkeni anam: non poteras, sine accessu ad glaciem, ratiocinari, animas instrumento corporeo destitutas, vocem & eiulatū edere non posse? ô deniq; Physicum, in incendiorū subterraneorum caussis edisserendis, paulo ante, sat ingeniosum & promptum. Sed Dœmon, inquit, potest vocem edere in glacie etc. quo physicæ miraculo supra, frustum glaciei scrinio siccato evanescens, vestivit. Potuit etiam Dithmaro ad glaciem navigante, voces edere Dœmon. Sed nôrit Autor: a posse ad inesse vel facere, malam esse consequentiam. Quin tu igitur Dithmare a Satanæ potentia quidvis fingis, & pro Historia venditas.

De

IN CAP: VI.

De Islandicorum divitijs

Nullus ager, Nullus hortus)

De ſterilitate inſulæ vel ſoli Iſlandici, Blefkeni⁹ min⁹ abberrat: Nos ea Bendictione contenti ſumus, quam Diuina clementia, terra mariq; annuatim affundere dignatur. Interim tam̄ holerum aliquot genera hic ſeri vidi⁹mus, & frumentum in quibusdā Meridionalis Iſlandiæ locis creviſſe audiuimus.

Pecuniæ nullus amor)

Hoc vtinam verum ſcriberetur, ſed & hic error eſt: nam auri & argenti, ſitim com̄ercia exotica invexerūt: quod Munſter⁹ & Friſi⁹ etiā ſuo tempore, contra qvā Blefkeni⁹, teſtati ſunt.

Ædificia omnia ſubterranea)

Hoc quā falſū ſit: vide Crymog. Lib. 1 Cap. 5. & Apologet. part. 2 ſect. 2. 3. 9. & 15. vbi de Iſlandorum habitandi, ædificandi, convivandi

aliaq; vivendi ratione..

Betula vno loco: hominis ftatura)

Tota olim infula fylvis denfiffimis cõ fita fuit: adeo vt errantes pecudes poft annum vnum aut alterum recuperatæ tandem fint: & itinera, cæfis arboribus, aperta. Sed ita nunc rerum natura confenuit vt maxima pars Iflandiæ fyluis careat. Quæ nihilominꝰ paffim ad huc reftant: fed betulæ tantum, feraces: et quam Blefkeniꝰ refert: alibi proceriores: alibi humiliores, quæ etiam pro temperie añi, plærunq; prius vernant quam jdẽ hic notauit

Boves ne rumpanrur)

Futile: ex fcriptoribꝰ aliis, vt plura, cœca imitatione repetitum.

Nulli fues, non gallinæ)

Paffim gallinæ, fues rariores.

Canes hirfuti)

De hoc opprobrio fuit fupra.

Vrfos)

Nullos habet Iflandia: nifi cum glacie

tie Gronlandica, raro adventantes, & cum eadem fere recedentes.

Aves habent nullas præter aqvaticas)

Corvi igitur, falcões, perdices, qvas hic haberi confitetur, aquaticæ? vt & qvas omittit: Aquilarũ genera diversa & axcipitres minores, passeres domestici & Sylvestres, aulada, cucul9, etc

Lusitani Hispani)

De horum aucupio nihil quicquam Islandis constitit: nec veri fit simile.

Truttas, Sturos)

Non abundamus piscium fluviatiliũ diuersis generib9, vix enim præter salmonem maiorem & minorem vllos agnoscim9. De balenis, & mõstris marinis, finimus vt autor sibi suoq; Olao Goto, sapiat

IN CAPVT. VII.

De Islandicorum judicio.

Nullo alio loco jus dicitur)

Lege Crymog. Lib: I. Cap. 6. & 7. &

7. & videbis hoc, de vno tantum judicij loco falsissimum esse. Possum enim in boreali Islādia tantum dimidia, 24: loca foro Iudiciali antiquit⁹ dicata, et etiamnum retenta, enumerare, Quid tum in tota Islandia? Sed ille locus quē Blefkenius hic attingit: est loc⁹ fori Magni & Añiuersarij, quo cavsæ in particularioribus iudiciis singulis annis minus ventilatæ deferuntur. Ita, mi Lector, noster hic Ditmarus, rerū nostrarum vera & exacta cognitione in plærisq; destituitur: & nihilomin⁹ vult Historicus haberi: omniaq; audacter & frōte perfricta tāquam indubitata scribit, cū nihil certi habeat. Eodem modo de judicum superiorum & inferiorum nomine & numero deceptus est noster Ardelio: Cuius errores hoc loco restituere, nihil laboramus: Legatur Crymog. loco citat:

PARTIS II. MEMBRVM III: In Appendicem: qvæ est de Gronlandia.

Etsi hæc de Grōlandia, aprosdionysa sunt, & titulo Blefkeniani libelli non respōdentia, tamen quia his multa de Islandis admiscuit: prætereunda non duxi. Vt planum simul fiat: ipsius Grenlandica relatio & navigatio, quo in precio apud nos sit: sicq; vnum ex alio æstimetur. Nam primo, quod de Episcopo Gronlandiæ 1546 Islandiam salutante & Monachum Gronlandicum hic relinquente: qui cum præfectꝰ insulæ & Blefkenius Anno 1563. de Gronlandia collocuti sint: id nulli vnquam nostratium persuaserit verum esse. Cui figmento licet tot a reclamet Islandia, unum tamen Dn. Gudbrandum Thorlacium commemorabo: qvi Año 1542. Natꝰ, & hic in patria sua educatus: præter quadrieñium, quo in exteris studiorum gratia abfuit: hic inquam, vir, Añis jam 40. Deicœcesis

Holensis Episcopus cum aliis fide dig nissimis, constanter hanc fabulam negat: qvorum fidem, Blefkenii relationibus, tot errorū convictis, jure præposuero

Annales præterea nostri, de Episcopis Gronlandiæ post Ann: 1460 nihil habent: quo Andreas qvidam Gronlandiæ Episcopus, fuit etiam Viceepiscop⁹ Scalhollltensis. Ac ut altiꝰ qvædam de Gronlandia repetantur: non quidem, quâ situm aut distantiam: nec enim in proclivi est, propter tam varias recentiorum sententias, sed quâ temporum seriem indagandam, hæc subuciam.

Ericus Ruffus, fuit vir quidam celebris in Islandia Occidentali natꝰ: ibidemq; educatus & habitans: sed Noruegorum nobili stemmate oriundus. Vid, Crÿmog. lib. 2. Genealogia 5: Hic primus omnium versus Occidentalem plagam, ex patria navigans, terram

am repperit: cui post triennium, quod ibidem exegit, Gronlandiæ nomen indidit; eamq; mox incoluit & gentem condidit Gronlandicam, in terra antea prorsus deserta: sedibus positis in sinu a suo nomine dicto: Erichsfiordur, extructo pago, Brattahlijd vocato & altero, in vlteriore sinus ripa, huic opposito: nomine Stockanes.

Gronlandi post Años 18. h. e. Anno 1000 (quo et Islandia totaliter) ad Christianũ nomen conversi sunt: Opera & deuotione, Olai Tryggoni: Norv: Reg. cui negocio Leif9, Erici ruffi Grõlandicæ gentis conditoris filius præfectus est: in Noruegia prius Sacro fonte ablut9.

Gronlandiam veteres dividebant in Orientalem et Occidentalem: Austurbygd och Vest urbygd: unde coll. go, ad Meridiem & Septentrionẽ non fuisse habitatam. In Orientali Grõlandia

 dia

dia, Parochiolæ constitutæ sunt 12: In Occidentali tantum 4. singulæ nomine notatæ. Hinc Episcopi additi: Nempe Anno 1121. qvidam Ericus, sed qvā tum suspicor, cathedram (qvæ Gardensis dicta est. Gardar a Grenlande Biskups stoll: sita in sinu Einarsfiord) non adiit, Traditur enim eodem anno, insulam Vijnlandiam illis dictā, ivisse qvæsitum: in quo itinere forsan periit. Suspicio illa hinc est: quod Arnhaldus a Lundensi Episcopo Scaniæ circa Annum 1124. rogatu regis Norv. ordinatus, a plærisque primus Episcoporum Gronlandiæ numeretur Cum sc. ante añum: h. e. Año 1123. Gronlandi, Norvego. tributarij facti essent

Monasterium in Gronlandia nullū vnquam comēmoratur. Ecclesia vel Cathedra Gardensis D. Nicolao fuit dicata: quem cōstat isto seculo, nautis, ac præcipue tam longinquas oras petentibus

Arnhaldi in Episcopatu Gronlandiæ vndecim successores, distinctis temporib9 numerantur. Ad Annum vsq; 1389. Quo Henricus quidam præfuit: cui9 successor Andreas Año C. 1461: vt supra: Islandiam attigit. Post hunc autem añum altum est de Episcopis, nedum Monachis Gronlandiæ, qui nulli fuerant, silentium. Vnde Blefkenii, Monacus Gronlandicus Año 1563. cum ipso per interpretem locutus, vt ait, non modo suspectus: sed plane nullus omnino fuit. Interim reor, si quid huic colloqvio in est veri: Monacum quempiā Islādiæ, ex Cœnobio Videy, qui tū temporis Bessastadij cōversabatur, cū Blefkenio locutū (vt mihi Dn. Gudbrandus. Th: retulerat, eum tunc sibi & visum & auditum) ac de Gronlandis, quorum memoria recens apud, Islandos vigebat, quædā retulisse: Blefkenius vero, vt verisimilus scriberet:

se ista a Monacho Gronlando habere asserit.

Is enim cū supra in narratione qvædam de duobus & diversis Islandiæ Episcopis, res, personas, tempora, Imò & loca valde dissita cōfuderit: nihil mirum si Monachum Islandum, de Grondia referentem, Grōlandum vocet: & alia qvædā novitatis ergo invertat.

Suntq; ibidem fauces)

De his supra ad caput primum Blefkenij.

Præfectus navem qvæ hiemaverat)

Incipit iter Blefkenij Gronlandicum quod plurima sunt qvæ in dubium vocent.

Annus jam Ch: agebatur 1564. Siquidem Martius redierat: & Blefkenius, in Iunio Añi: 1563: Hamburgo in Islandiam aduenerat. Hoc autem ipso Año 1564. Dn. Gudbrandus Thorlacius, ex Academia Hagniensi in patriam redux, navi Regia, portum

um Bessastadensem petente, vectus est: ibidemq; præfectum insulæ Paulum Stigotum in Iunio salutavit: conventuiq; aniversario ult. Iunij: et sequenti bꝰ de more gentis celebrato; inter fuit: Cui & se Dithmarus ex itinere Gronlandico reducem, interfuisse ait: & in suma præfecti familiaritate: indeq; ad Heclam; præfecto comites providente, profectum esse: menses 2. in reditu decubuisse: interea naves Mercatorias solvisse: & se cum præfecto sequentem Hyemem usq; in æstatem Ani. 1565: Bessastadi comoratum esse. etc. Quæ omnia impossibile est latuisse Gudbrandum; eodem tempore, eadem vestigia, Bessastadij & in conventu anniversatio, ac inde Scalholltiam, terentem: nec minus ipsi præfecto familiare (quã se Blefkenius fuisse jactat) ac proximũ trieñium Scalholltiæ agentem; munereq; perfunctum pædagogico. Qui quo pacto omnia à Dithmaro hic allata ne

 get

get vera esse, ipsi⁹, sit indicio ad lecto-
rem Epistola. Deinde qvoq; absurdū
esset, multos Islandorum ad iter Blef
kenij Gronlandicum assumptos, patriā
ista fama redeuntes non complevisse:
eorumq; nonnullos adhuc superstites,
eorumve liberos: apud nos inveniri: To
tis annis 43. Sed qvî potuit, Navis
Regia Anno 1564. Gudbrandum ad
vehens ex Dania: eodem tempore Blef
kenium vehere in Gronlandiam: Nec
enim vllus vnqvam probabit, istis an-
nis, præter vnicam Regiā navem Islā
diam vidisse: eamq; hic neqvaqvam
hiemasse. Adde qvod Blefkenianam
vanitatem adhuc manifestus arguit:
Præfectū insulæ ea ipsa hieme, qva
cum ipso in Islandia vixisse se narrat
Dithmarus (nempe ab anno 1564. in
annum 1565.) in Islandia non fuisse:
Id qvod indubie ostendam: ad hoc nō
solum vivorum testimonio: sed etiam
Actis publicis usus.

Ten

Tenuerat enim annis aliquot, dubia quædam inter Regem & Islandiæ Episcopos, consultatio, super casibus nonullis, qvi ante sublatā Clero jurisdictionem veterem, ad ipsorum consistorium pertinebant. Vnde, Rex Episcopos, ad constitutionem Patris D: Christiani Tertij Dan: Norv: etc: Regis: & ad Ordinationem Ecclesiarum Danicarum, remisit: patente diplomate: Dat: Friburgi: 20. Mart. Año 1563: & vt hac præeunte, pro sua gente, primores populi faciāt plebiscitum, mandat.

Consultatur de hac re in Annum seqventem: adhibito præfecto: qvi Anno 1563: Daniam non reviserat. Anno igitur, 1564. ad 30. Iun: de casibus istis controversis statutum est publice: cujus statuti Regia autoritate cō firmandi gratia, idem insulæ præfectus, ea ipsa æstate Anni 1564. in Daniam abnavigavit: & apud Reg: Ma

iestatem, ineunte vere Año 1565: voti compos factus est. Dat: confirmatio, nis, Lundæ Scanorum, 13. April: Año prædicto 1565. qua cum præfectus, eo ipso año ad nos reversus est: nec postea Daniam vidit: Año 1566: in Islãdia pie defuntus: Qvæ, si qvis Archiua regni cõsulat, ita deprehendet. Quare me tandem, cum homine, veritati adeo manifeste vim inferenti, actionis nimium piget. Æqve enim verũ est, Año 1565. naues nullas mercatorum, propter gliscẽs bellum Sueticum huc navigasse: ac illud: ipsam anotinam ex Dania, qvæ præfectum tũ advexit, vti dictum est, desideratam esse.

Mare Tartaricum, ab aliis: sed frustra tentatum)

Quare Blefkeni, vtilissimi ad tuã professionem, axiomatis, oblitus es? Oportere sc. mendacem esse memorem, quo contraria minus proferat: Sed artificiose mentiatur. An tã cito Bre-

menſium navigatio, per has fauces, te autore, ſuccedens in Mare Tartaricum, excidit? Deinde paulo etiam ante dixeras: per has fauces navigatum eſſet: qvoties ſc. per glaciem licuiſſet. Iam vero illud iter, aliis(ante legationem hanc præfecti Danici, cui tu interfueras) fruſtra tentatum affirmas.

Vt ſingula diligenter notarem)

Fidus, Medius Fidius, & autentic9 notari9: cui vel ſine exceptione credendum ſcilicet.

Promontorium Gronlandiæ)

O ſagacem navitam: promontoria nunquam antea viſa, mox Gronlandiæ eſſe agnoſcit: a tam paucis hodie agnita. Sed curnon curſum & plagam cœli, qva eo navigatum eſt, expoſuit Notarius: Eſt hoc ſingula diligenter notare?

Erat præfectus homo Danus)

Dignus omnino, quem tu nomine

um testis, Blefkenius me ad subitum mendacij arguito. Falcones autem hic albi, æque fere rari sūt, quā Corvi albi: aut Cygni nigri.

Minister Ionas)

Colophon insignis Operis, De Islandia, ac simul nova hospitalitatis gratia, de sudario, ad ciendas tempestates secūdas, incantato. Quod sive verum, siue fictum sit, non minorem ipsi Blefkenio creat infamiā, veneficio utenti, & nodos istos soluenti: quam isti Ionæ nectenti: de quo fuit supra ad cap: 3. Ego autem sentio Ionam illum simulato incantamento, Ditmaro illusisse, vt libris ipsum emungeret: Sed propter Blefkenij fidem superstitiosā, effectū secutum, si (inquam, vt alias) verum hic perhibet scriptor noster: hæc enim Cōditionalis, dictorum Blefkenij post hac, individuꝰ sit cōes oportet: Totus namq; Echinus asper: Dithmarus in figmenta vbiq, pronus. Si itaq; notas

nofaſſes: de te vt ais, optime meritus, cujus nomen ſi memoriâ, non tamen chartâ excidiſſe conveniebat.

Mira Heclæ trancvillitas: ecce ſubito magnus fragor)

Redit â narratione Grenlandica: ad Philoſophiam Heclenſem: vbi primū miratur ſubitum quendam fragorem, ect. Atqui mos eſt Magnatū, Dithmare: vt Bombardarum fulmine, vel tonitru, venientes aut abeuntes ſalutari velint. Vnde, ſi tui Heclenſes Manes, pari te honore excepturi erant, ne mirere: ex tam remotis oris ſalutandi eos gratia, eò delatum. Sed non oportebat vacuum comparuiſſe: Quare inter ipſos convênit, vt propria valetudine ipſis litares: & videſis, ne ſecundò, adveniēs, anima & corpore, ipſis lites.

Hærebant Luſitani)

Si vnicus in Iſlandia reperiatur Luſitanici aucupij hic exercitii, vel falconum alborum, magna copia avector-

 tum

rem gestam hoc loco narrat, crediderim ipsi accidisse, quod anui cuidam oculis captæ, de qua alicubi D. Nic. Heminguis, a studioso quodam simulata arte curatæ. Exarauit studiosus ille, verba quædam: iussitq; collo suspensa gestaret anicula: neq; cuiquam ostenderet, neve ipsa, quid cōtinerent, sciscitaretur. Morem gessit multum diuq; anus suo medico, visumq; recepit: progressu autem temporis, interdicti oblita, schedam collo gestatam, aperiri & legi curat: vbi scriptum erat. Dæmon eruat tibi oculos & repleat foramina stercoribus.

Atq; sic tandem, satis Magno cum fœdio, Anatomen absoluimus Blefkenianam, prout instituti nostri ratio exigebat: Nec enim vlterius, propter reverentiam spectatoribus habendam, progrediendum existimavimus in sectione huius cadaveris: Quia putorem contrahere & vermibus scatere inci-

incipit. Vnde, quidem, non Apum exa mina, ut ex bouini cadaveris cerebro, sperare possis: sed Vesparum (vt ex equino) & crabronum ac Scarabæorum (vt ex asini cadavere & cerebello) densa agmina evolantia

Vt æstivis effusum nubibus imbrem, et aërem corrumpentia, metuere debeas: horum siquidem insectorum indolem, calumniæ in cerebro enatæ Blefkeniano referunt, adeo vt si harum veneno infectus aër, a quopiam hauriatur, cōtagij periculo nō careat: cui hac qualicunque antidoto, obviam itum & Lectori consultum volumus.

D I X I

ANATOMES BLEFKE nianæ Lectori S.

QVum inſpecto nuperrime, Lector Dithmari Blefk: de Iſlandia libello, tum res, tum rerũ œconomiã, nec non lexes (ex poëtæ præſcripto) lepide, ſcilicet, cõpoſitas ac velut teſſerulas, pavimento arte atq; emblemate vermiculato, omnes interlucentes, æque ac ſcriptoris genium & candorem peculiarẽ mirarer et iuxta ſuſpicerem, illico deſpicere cæpi: Quidnam huic tã bello Hiſtorico, pro Rude, vel Inſignio rũ loco, Patriæ nomine, ponerem. Neq; enim Muſarum emeritum militem, vt pote ann: σο. ægreſſum (quantum ex ipſo colligitur) atque præterea peregre venientem: vel non hoſpitio excipere: vel indonatum dimittere, in veterem Iſlãdorum hoſpitalitatem cadit.

Itaq; hac, illac, circumſpicienti, mox e ſacris, Ægiptiorum litteris, vltro ſe

obtu-

obtulit Simia: qva Elefkenium, ob ſummam vtrinq; Ingenij & morum analogiam, donandum exiſtimavimus. Ac licet plura ſint cognata Simiæ hieroglyphica (vt Muſca, Aſinus, Canis, Scylla ect) Tamem ipſum Simia fere, contentum eſſe jubemus: ne ob inſigniorum varietatem, criſtas forte, vt eſt hominum ingenium, altiores tollat.

Et de Simia quidem: quid ſim precipue allaturus, ſi quis roget? Eum ad Mythologias Poëticas remitto: adqve ipſa Philoſophorum, quam poëtarum, Adyta, ablego. Cur videlicet olim:

Ille Deum genitor, fraudem & perjuria quondam
Cercopum exoſus, gentisq; admiſſa doloſæ,
In deformè viros animal, mutavit, vt ijdem
Diſſimiles homini poſſint, ſimilesq; videri?

Animadvertat etiam: Cur Æſcihnem Demoſthenes, Tragicam appellet Simiã? Qualis autem Ciuis fuit Æſchines

nes Demosthem: talis nobis Historicus Elefkenius.

Expendat deniq;, qva causa Plato, Thersitem, Simiã vocet? eumq; dicat in simiam versum, hominũ facta specietenus imitari. Annon qvoq; alius scriptor eũdem Thersitem pithicomorphon(q: simiformem)nuncupat?

Ne vero per singula ire cogar: vel minutulis inhærere, prolixave morum ac Naturæ vtriusq;, Bleffenij nempe & ipsius simiæ, parallela instituere, rem paucis absoluam, atq; vnicum ex multis, par vtrobique ornamentũ, velut exempli gratia, proponam: quod IMPVDENTIA dicitur: sat fœcunda aliorum vitiorum mater & matrix.

Etenim Simia, partibus eis (autorum verba recitabo) qvas verecundia occultari iubet, depilatis natibusq; turpiter denudatis, improbum exhibet spectaculum, freqventi qvantumlibet spectatorum theatro, satis cum impu

dent

dentia etc. Hæc ſuper Stnna: ſcriptores inter alia: nec ſecus multo noſter ſe geſſit Blefkenius: Qui fœtum turpiſſimum enixus, nempe ſcriptum illud ſuum de Iſlandia, adeo tamen (idque ſimiarum inſtar: quibus ſui pulli pulcherrimi, cuius affectus indicio, ſimiolos nates denudatas habere, Iupiter olim, ſimiæ reſpondebat) ipſū perdite adamauit, vt Illuſt: Batauiæ Ordinibus omnino dignum iudicaret: Nec enim dedicatio: muneris minus digni, vllam deprecationem habet

Quamvis autē ſuperiora huius pulli vel fœtus Blefkeniani, humanā quodammodo faciem repræſentent: dico: quamvis libelli initia, meram pietatem, immo & eruditionem ſpirent: Tamen partes inferiores, indolem, genium, craſin & complexionē prolis Blefkenianæ, prodiīt: quippe Mendaciorū: Conuitiorū & Calumniarum ſanie corruptam. Cujus fœtorem, vt primum,

exhalabat, Horatianum illud exclammabam.

Quorsum hæc tam putida tendunt?

Adeo Blefkeniana hæc Simia finem putidum habet, & posteriora satis obscœna: quæ non minus, quam caput ipsum dolosum, illustr: Hollandiæ & Vestfrisiæ Ordinibus offerre & obvertere, haud erubuit.

Vetustis cantoribus usitatum fuit illud. In fine videtur, cuius toni: etc. quod huc non inepte accommodamus. Nam si res a suo fine æstimari & ponderari debet: apparet profecto, fuco & ramento pietatis, capiti absterso, idem fore de tota compagine Blefkeniani partus, judicium.

Nec vero solum erga Holland: Ordines hæc se prodit, in nostro illo Historico, Impudentia: (quamvis hic maxime & summo cum ipsius periculo) sed & erga alios Lectores quosvis. Impudentissimum namque est, alios, ita ex

suo

ſuo æſtimare ingenio: aut nullius na-
ris, aut obtuſi ſēſus, vel palati inſen-
ſati: vt quidnam ſub hoc pietatis fuca
to ſtrepitu lateat, non deprehendant.
Mugilis hanc naturam ferunt: vt in
metu, abſcondito capite, totum ſe oc-
cultari credat: de reliquo corpore nihil
ſollicitus: Sic Blefkenius: Quia in u-
traq; præfatiuncula, Dei Opificis Sa-
pientiam, Bonitatiam, Potentiiam,
aliquoties labiotenus, perſonare norit,
de reliquo opuſculo n̄ hil fuit ſollicit⁹;
licet interea inſontem nationem, ſañis
proſcindat, calumniis deformet, & con
tēptui habeat: Hoc nempe illi eſt, dei
Opificis Sapientiam, Bonitatiam, Po
tentiam, deprædicare: Et dum id cor-
datis Lectoribus perſuadere ſe putat,
fit ipſa Impudentia impudentior, Vti-
nam vero bon⁹ Blefkeni⁹, illud Pſal:
50: ſæpius relegiſſet. Impio dixit De⁹
Quare tu enarras ſtatuta mea & aſſu-
mis teſtamentum meum in os tuum?:

Tu vero odisti disciplinam & projeci sti sermones meos retrorsum. etc. Os tuum abundabat malitia & lingua tua concinnabat dolos. Sedens adversus fratrem tuum loqvebare & filium ma tris tuæ calumniabare. Hæc fecisti & tacui. Numqvid existimasti me simi lem esse tibi? Arguam te & statuam ante oculos tuos, etc. Hæc inquam. vtinam meditatus esset Islandiæ ille Historicus, & minus ad probra iñocentum, animo peruerso indulsisset

Iam vero illud inverecundiæ minus non habet, quod Senẽ, quod Seniorem quem ætas, quem officiũ Veritatis & Gravitatis admonebant, non puduerit post Ann: ætatis 60 : futilitates & calumnias publicando, canos suos & dignitatem commaculare. Qvum tamen Plautinum illum, nulla nostra religione imbutum, Sola ætas provectior ad verecundiam adegerit. Hoc me ætatis sycophantari pudet: ait, in Trinummo.

Et vt Senem Terrentianū illud Amaʒ re, ita nostrum hunc Senem (nedū Seniorem) hoc Mentiri & Sycophantari, merito dedecebat. Sed qvid verbis opus est? Simia, manet Simia, vt vt aurea gestet insignia, vel si purpurata & personata incedat, & Blefkenius, Blefkenius; etiā Senex & Senior. Addat igitur ad ipsa insignia, etiam Symbolum Blefkenius, idq; ex Ennio sibi ex parte homonymo.

Simia qvam similis brutissima bestia nobis

Cæterum ob eam non vniusmodi impudentiam, parum abfuit, quin Simiæ, etiā Scyllæ monstrum apposuissem, ac inter Blefkenij insignia retulissem: Nam & hæc veteribus, tum aliarum sordium, tum in primis Impudentiæ eximium fuit hieroglyphicum: quā sic descripsit Virgelius 3. Æneid.:

At Scyllā cæcis cohibet spelunca latebris
Ora excertantem & naves in saxa trahentem.
Prima homini facies & pulcro pectore virgo.

 Pu-

Pubetenus; postrema immani corpore pistrix:
Delphinum caudas vtero commissa luporũ

Quæ carmina, Alciati Scholiastes, vir acerrimo iudicio, mythologice interpretatur, tam de Impudẽtia, quam vitiis cognatis. Et causam reddit ex Fulgẽtio, Celio Rodingo, Seneca, etc. Quorum certe authoritas ipsum mouerat Alciatũ, vt sic de eadem Scylla caneret.

Pubetenus mulier, succincta latrantibus infra
Monstrorum catulis, Scylla biformis erat.
Mõstra putantur Avarities, Audacia, Raptus:
At Scylla est, nullus cui sit in ore pudor.

Talis itaq; qvum cõvincatur Blefkenius (cujus rei in ipso congressu illustriora fuerunt documenta) qvid vetat Scyllam, Simiæ additam, inter ejusdẽ scriptoris insignia referri? Ni nobis pictoris obstet difficultas duo mõstra uni clype

clypeo includere renuentis, quod Simiarum impudens salacitas angustias non ferat: ut & ipsius Bleffkenij elatū ingenium, ne forte propter aucta vel locupletata īsignia, insolescat. Ego quod in mea esset potestate, autorem tantū, ut non Simia, ita nec Scylla frustratum vellem: Tanta profecto mea liberalitate uteretur.

Cœterum miretur vel damnet aliquis, quod cum huiusmodi monstro in harenam descendam, statuatq; ipsius morsꝰ, silentio excipiendos fuisse. Ego vero mi Lector, nisi coactus, non descēdissem: omninoq; scriptione polemica supersedissem. Sed conscientiam æqui judicis appello, utrum ad tam dira opprobria tacendo connivere integrū nobis fuerit? Qui tacet, aiunt consulti juris, consentire videtur. Itaq; ne in Loidoriam Blefkenianam consentire videremur, non tacendum existimavimus: Neq; enim Iovis illa ales, licet, Corni-

 cis

cis garrulitatem contemnat, Scarabæo tam se opponere dubitat: quem dolo plus nociturum quam obstrepera garrulitate Cornicē, rectissime statuit. Tu valeas autē humane Lector & rē vtrinq; recti jud cij bilance & æqvilibrio, velis perpendere.

SYMBOLVM ET INsignia Blefkeniana

Simia qvam ſimilis, brutiſſima beſtia nobis. Ennius.

IN CLYPEVM BLEF-kenianum

Blefkenio Clypeum, quid præstes, vertice sacrum
Pileolum gestans? Dic mihi bestiola:
Qvidve sinu catulus designat ad ubera pressus,
Expirabundo non ita dissimilis?
Ipsa ego Blefkenium pingo, Sed munera MITRA
Presbyteri ostentat, qvæ gerit ille diu.
Is peregrinatur multum, multumq; laborat
Noscendis varijs gentibus & populis.
Sic ego qvæ Libycis educta juvencula in antris,
Divagor: estq; orbis notus uterq; mihi:
Non tamen hinc melior nec doctior inde revertor,
Cælum nō genium muto ego Simiola:
Clunibus obversis nãq; obvia qvæq; saluto:
Sic ille obscænus se ingerit ORDINIBVS.
En natum complexa meum, qvo pulcrior alter,
Nō fuit, enectum lugeo stulta nimis;
Ille sua sibi qvum placeat farragine stultus,

Omnino

Omnino torquet jam Metania virum.

ALIVD IN DITHMARVM Blefkenium, illum Islandiæ Coprophorum.

Cui caput est stolidum, cui frons perfricta genaq;,
Cuiq; oculis nullus, nullus in ore pudor:
Lividus est dentes: sunt & distorta labella,
Et nasus rhoncos Rhinocerotis agens:
Aures cui patulæ, mens prodigiosa tumensq;
Pectora nequitiæ semina larga ferunt:
Linguaq; cui mendax, nimiumq; proterua, bisulca:
Vnâ operâ Dominum laudat, obestq; homini:
Quid monstri est? aut quæ regio tale edidit vnquam?
Naturæ Mystas quæsumus expediãt?
Nõ illud gravidæ telluris Semina prodit,
Nec nouit cãdens Æther id esse suum,
Vt neq; mõstriferi spumantia jugera ponti:

STYX superest, Monstrum hoc quæ violenta tulit:
Sive id flammiferi ructarunt Ora Vesevi,
Naturæ flamen dum malè supprimitur:
Æthna vel ignitis evomit tetra caminis,
Heklave, dum reboans aëra sollicitat:
(Has Erebi stolidum vulgus putat esse fenestras,
Qui cum paulisper, Musa age, desipito)
Ergo Erebo veniens, Erebo relegādus: & aurâ
Privandus penitus Blefkenius superâ.

ALIVD

De vatibus duobus, immeritas Blefkenianæ historiæ laudes concinentibus.

Blefkenij vano dum gens Islandica nixu
Scribitur, & vitium congerit ille novum,
Prædixêre duo numeroso carmine vates,
Dithmarum Thule concelebrare studet:
(Felix Dithmaro, felix Islandia: vives
Donec erit Phœbꝰ, lunaq; donec erit:

hesberi

Blefk:
Hesperiâ felix Thuli, Dithmare: cas rebis
Interitu, Thules littora donec e- runt)
Vates vera canunt: poterit qvis fallere vates?
Fatidicus mentem spiritus intus alit:
Accipe quas Crymogœa tibi persolvere gra- tes,
Et vult, & potis est, Dithmare Copro- loge.
Quod si sera nimis veniat tibi gratia, tãto
Seria, prompto animo, Jam venit illa magis.
J liber, & nostrum Dithmarum rite saluta,
Eveniant, dices, pessima qvæq; tibi:
J nficiatqve tuos artus turpissima pestis,
Jllustris cuius clade Coræbus erat.

A. I.

ALIVD
In Dithmarum Blefkeni- um Islandorum Phi- locopron.

Mos olim fuerat gemmas aurumqve coruscum
Thesauris Regum Nobiliumqve dare.

At

At sua nunc donat congesta Catharmata, summis,
Dithmarus Hollandis principibusque viris.
Cur? Quia scropha isthæc cœno gaudetq; pu
tatque.
Mox aliis sibi quæ, sumpta placere, placent.
Errat: Namque licet discerpat dente canino
Islandos: Nunquam res ea grata Bonis.
Sus rostro fœdat fragrans cœnosa Rosetum:
Sed calamo gentem Blefkenus innocuam.
Sus cunctis fœtet multum lutulenta: labore
Futilis hoc fœtet Dithmarus ipse suo.

Scripsit
Dn. Gudmundus Einarins
Islandus

IN
Dithmarum Blefkenium, impudentissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.

Si quis ubi ruptis effulminat Hecla Caminis,
Antra sub esse Herebi dicat opaca Ducis,
Huic quod vulgaras, procul emigrante Pudore,
Non confert paulum credulitatis opus.
Namq; chaos Montis dum scrutarere, videntur
Infusa hæc genio monstra nefanda tuo.

Laerti

Laërtis ceu furandi, cum fœnore quondam,
Cautus Atlantiades, imbuit arte patrē.
Non si Cretensis primævas luminis auras
Afflasset tellus, ingeniumque tibi,
Probra tot insulsam, late spirantia mentem,
Proflares, insons, conspueresve, solum:
Ipse ferax pravi, nisi te informasset Alastor.
Movissetque nigræ scita referre Scholæ.
Non pelago crispas Nereus *tot concitat vndas,*
Nec tot fert floccos frigida bruma, nivis,
Tu quot in Islandos torques conuitia, sannas,
Dithmare, & impuris scommata mixta jocis.
Mira simul res est, quod in arcto limite chartæ
Putida concludi tot paradoxa queant.
O Monstrum mendax, effrons, immanius Hydra,
Vt volucris pluma, futilitate scates,
Teque fatebuntur Coryphæi munere functum.

Zoilus atque Theon, Argolicusque Sinō.
Te labor, ut tetrum rigidi Plutonis a-
lumnum,
Impius, a Clario segregat ille choro:
Et te falsiloquo sulcantem tramite chartā,
Destituit veri, diva Minerva, parēs.
Nec sine supplicio larvata injuria cedet:
Sed ruet in pœnas ultio quæque tuas.
Tu mystes mitrate, feres, quæ Tantalus,
& quæ
Fertur ab irato, Lara tulisse, Joue.
Sisiphus in pœnæ meritum te fœdera pos-
scet,
Eumenidumq; cavis excipiere thoris.
Sed quid te sterili nequicq; carmine tāgo,
Hipponacteis excutiende modis?
Enceladum nam te, fato suadente, secun-
dum,
Funera post, Æthnæ, conteret Hekla so-
ror.

ALIVD

In eundem, editionem Commenta-
riorum, Si Dijs placet, De Isl:
ultra annum 40. differen-
tem.

Histo-

Bſefk:

Hiſtorici perhibēt, immani corpore barros,
Vſque premi fœtus pondere luſtra duo:
Prodigioſa magis rerum ſecreta relinquis,
Prole tua luſtris oſto gravatus eras:
Informis tandem tenebroſo prodiit aluo:
Vngue tumens ſpurco: cætera truncus iners:
Nec poteras veram lambendo inducere formam:
Præſtare hoc catulis dicitur urſa ſuis.
Quem per abortivum ſperaſti ſurgere famâ,
Proditur ingenij larva maligna tui:
Mitte igitur Gyaris male natum, Dithmare partum:
Aut rurſum veteris, tegmine conde loci.

Dn. Magnus Olavius
Scol: Hol: Rect:

AD
DITHMARVM
Blefkenium.

Qvælibet ex fructu proprio dignoscitur
Arbor:
Ingenium referunt verba maligna, malum:
Tu scripto mendax in aprico, Dithmare, monstras
Germina naturæ perniciosa tuæ:
Dente Theonino petulanter rodere gentem
Insontem vacuus dum pietate, studes.
Vt porci gemmas spernunt: sed stercore gaudent,
Sic tibi stercoreo stercora fæda placent,
Si tibi non vitæ Lachesis jam stamina rupit,
Tu genero Cereris victima digna cades,
En tibi maxillam, nostras Arngrimus Jonas,
Ajacis Clypeo, conterit indubie:

Dn. Magnus Sigfusonius Islandus

ALIVD
ejusdem vernaculè.

Dithmar hefur ſamſett/
Og ſent vt a vont Prent/
J Hollande Herrum til/
Hæds Lygd/ vm Jſlæd.
Preſtur pyſkur po læſt/
Pione Tyrkia armt Flon/
Vndur er: ef Jſland/
Ecke borgar þann Hueck/
A Auxlum bar Ajax
Adur fyrre med Dæd/
Skiølld fyrer ſkotelld/
So ſkadade ecke folk þad/
Arngrimur vor Vørn/
Ver oſſ nu: og hlijf her/
Trauſtur mun med Trygd beſt/
Taka j burtu hans Blak/

Aliud

Dithmar dære vottaſt/
Dithmar Lyga pyttur/
Dithmar dreggia pottur/
Dithmar fretoſe og ſuitne/
Dithmar druſſe riettur/
Dithmar jñan ſlitne/
Dithmar drafne og rotne/
Dithmar eige Rythmum.

TYPOGRAPHVS
L: S.

Olim poscebat drachmarum millia Lais,
Noctem forte sopho sollicitante decem.
Forma fuit qvâ se tam carè venderet, ipsa,
Putida qvum nullas Mentis haberet Opes:
Accidit hic libris patuo discrimine fucus·
Queis satagunt Formam concilia re TYPIS.
RES præstare TYPIS jam qvi non norit abesto:
Sollicitus RERVM, non ego curo TYPOS:

LECTORI

Absoluto fere opusculo, prodeunt multa vivorum testimonia qvæ Dithmarum vnqvam in Islandia hybernasse constanter negant. Referatur ad Veritatem Blefkenianam: Immò: etiam ad Verecundiam eiusdem, tam impudenter & audacter m ntientis.

FINIS.

